

Közélet, közérzet, kultúra

ERZSÉBETVÁROS

ERZSÉBETVÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HAVONTA MEGJELENŐ INGYENES LAPJA 2023/10

ujsag@erzsebetvaros.hu

www.erzsebetvaros.hu

Erzsébetváros Hírei

Erzsébetváros pert nyert a Kúrián!

Újabb fontos győzelem – nem vehetik el Erzsébetvárostól a Király utcai ingatlanokat! A kerület jogerősen is pert nyert a Kúrián.

A bíróság kimondta, hogy nem érvényes az a megállapodás, amelyet a Fidesz vezetett önkormányzat korábban kötött az ingatlanokat megvásárolni kívánó befektető céggel, és így nem kell kifizetnünk a mára több mint 40 milliárd forintba rúgó kötbért sem.

Ezzel elhárult az a veszély is, hogy a kötbér fejében az időközben felszámolás alá került cég gyakorlatilag ingyen jusson hozzá a Király utca 23., 25., 27. és 29. alatti önkormányzati ingatlanokhoz. Az önkormányzat már visszaszerelte azt a 417 millió forintot is, amelyet a cég által az önkormányzatra „küldött” végrehajtó korábban kötbér címén már leemelt az önkormányzat számlájáról.

Ez az ügy egy olyan ingatlanmutyi, amellyel a kerület előző fideszes vezetése, miniszteri támogatással kifosztotta volna Erzsébetvárost. A hatóságok továbbra is tartoznak a válasszal arra, hogy kinek és miért állt volna érdekében kifosztani és csődbe vinni a kerületet.

A mostani bírósági döntés nagy győzelem az önkormányzatnak és az egész önkormányzatiságnak is, hiszen ez volt minden idők egyik legnagyobb pertárgyértékű ítélete. Novemberi számunkban részletes cikket olvashatnak az épületek múltjáról és jövőjéről.

BUDAPEST REKORDER
A KERÜLETI KÉPVISELŐ

5

OLÁH LAJOS:
BAJAINK A ROLLEREKKEL

5

ÚJ KURATÓRIUM VEZETI
A CSÁNYI 5 MÚZEUMOT

9

REJTŐ JENŐ: KERÜLETÜNK
KAMUZÓ ÍRÓJA

11

Családok Átmeneti Otthona: kulcsrakész

KÖLTÖZÉS A NEFELEJCS UTCÁBA

Szeptember 28-án megtörtént a Nefelejcs utca 63-as épület műszaki átadása. Beköltözésre készen áll a Családok Átmeneti Otthona. A 250 millió forintos befektetést határidőre sikerült befejezni, a Nefelejcs utcában nyolc új lakás várja a szociális gondokkal küzdő kisgyermekes családokat. Az eddig elhagyatott épület teljesen megújult a tetőszerkezettől, a külső és belső homlokzattól, a függőfolyosókig. Új energetikai rendszert és villanyhálózatot kapott. Minden családnak lesz külön konyhája, fürdőszobája, a közös együttlakást szolgálja a közösségi tér. „Erzsébetváros büszke lehet a munkára”, mondta a bejárás után **Niedermüller Péter** polgármester.

Cikkünk a 4. oldalon

Szigorítások a bulinegyedben

Erzsébetváros vezetése a Belső-Erzsébetvárosban éjszakánként randalírozó rendbontók megfékezése érdekében arra készül, hogy jelentősen növelje a rendészet munkatársainak számát és versenyképes fizetést biztosítson számukra. Egyebek mellett ezt mondta el lapunknak Niedermüller Péter polgármester az interjúban, melyet a napokban megrendezett fórum tanulságait összegezte. Megtudtuk azt is, hogy a képviselőtestület októberi ülésén számos olyan döntés várható, amely szigorítja az éjszakai szórakozóhelyek működésének feltételeit, korlátozza a szeszes italok bolti árusítását.

Interjúnk a 3. oldalon

Dés László Erzsébetvárosa

Dés László Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas zeneszerző, énekes, szaxofonművész is fellépett a Madách téren megtartott Judafest Fesztiválon. A lapunknak adott interjúban arról is beszélt, milyen emlékek kötik Erzsébetvároshoz, ahol egykor maga is élt. Dés jazz zenei karrierje a kerületben indult, a Figaró bárban játszottak Snétberger Ferenc gitárművésszel, és később megalakították a Trio Stendhált. Dés László nevéhez olyan sikeres musicalok fűződnek, mint *A dzsungel könyve*, *a Sose halunk meg*, vagy *a Valahol Európában*, amelyet jelenleg is játszanak a Magyar Színházban. A zenész szerint Erzsébetvárost szerethetővé teszik az éttermei, a kávézók, a történelmi múltat idéző utcái. Emellett Erzsébetvárosnak meghatározó a szerepe a főváros kulturális életében: köztudott, hogy Erzsébetváros mennyire nyitott és befogadó a kortárs művészetek iránt.

Interjúnk a 8. oldalon

Koszorúzás a vértanúk napján

Október 6-án **Niedermüller Péter** polgármester és **Szücs Balázs** alpolgármester közösen helyezték el a Klauzál téri kopjafánál a kegyelet koszorúját.

„Az aradi vértanúk életük árán azt mutatták meg, hogy jöhet bárki és tehet bármit

velünk, és legyőzhetnek minket százszor is, de hazánkat és szabadságunkat, a szülőföldünket nem veheti el tőlünk soha senki. Így fogalmazott ünnepi beszédében Szücs Balázs az 1848-as szabadságharc emlékművének árnyékában.

Idősek hónapja: nyitógála a K11-ben

Október Erzsébetvárosban hagyományosan az idősek hónapja. A nyitógálát október 5-én a K11 kulturális központban tartották, ahol a polgármester köszöntötte a szépkorúakat. Az est résztvevőit arra kérte, hogy gondoljanak azokra az idősekre, akik az év minden napján egyedül vannak, akiknek segítségre van szükségük és úgy érezhetik, hogy a társadalom megfeledkezett róluk. Vonják be őket a közösségbe, és jelezzék az önkormányzatnak, hogy tudják: valakinek segíteni kell. A gálán az idősek klubjainak tagjai szavaltak, énekeltek, táncoltak, majd egy ismert nótáénekes, Nova Brigitta lépett fel. Októberben a Bischitz Johanna Humán Szolgáltató közös kirándulásokat, kiállítás látogatásokat, műsoros esteket szervez. Ezekre a programokra az idősek klubjaiban lehet jelentkezni.

Megújultak a könyvszekrények

Új helyszíneken várják olvasóikat – gyereket és felnőtteket – az erzsébetvárosi könyvszekrények. A Klauzál téri vásárcsarnokban és a Reformáció parkban, a templom mellett helyezte el az önkormányzat a megszépült tárolókat, melyből bárki vihet magának olvasnivalót, és bárki betehet számára fölöslegessé vált, jó állapotú könyvet.

Szomszédoló szombat az Almássy téren

Helyben ható – szomszédoló szombat címmel rendezett „igazi közmeghallgatást” az Élhető Erzsébetváros Egyesület szeptember 30-án az Almássy téren. **Garai Dóra** önkormányzati képviselő és a szervezet más tagjai reggel 9 órától délután 4-ig várták az érdeklődőket, akik elsősorban a közlekedésről, a forgalomcsillapításról, a közbiztonságról, a hajléktalanok jelenlétéről, és a bulinegyedről tettek fel kérdéseket, persze nem rejtve véka alá saját véleményüket sem. Aki részt vett a kerületi kvízen könyvtalványt, színházjegyet nyerhetett.

Bringás reggeli

Az önkormányzatunk idén is csatlakozott a Magyar Kerékpárosklub hagyományos akciójához, a Bringás reggelihez. Szeptember 19-én reggel az Erzsébet körúti Polgármesteri Hivatal előtt minden arra kereköző biciklist kakaóscsigával, pogácsával és üdítő italokkal vártak. A két órán át tartó reggeliosztásra körülbelül 170-en jöttek el, jóval többen, mint tavaly. Ez is azt jelzi, hogy a kerékpározás Erzsébetvárosban is egyre népszerűbb.

Energiatakarékos fényforrások – ingyen

Az önkormányzat májusban hirdette meg az „Ingyenes LED-izzókkal az energiatakarékos háztartásokért!” akcióját. A felhívásra azok a kerületi lakosok jelentkeztek, akiknek a nevére villanyszámla érkezik, tehát kapcsolatban állnak valamelyik áramszolgáltatóval, és a lakásukban lévő hagyományos villanykörtéket LED-izzókra akarták cserélni.

Az energiatakarékos világítótesteket a jelentkezők szeptember 11-15 között vehették át a Klauzál téri Vásárcsarnokban. Akik pedig 13-án, szerdán délelőtt látogattak el ide, Niedermüller Péter polgármestertől és Dr. Kispál Tibor alpolgármestertől személyesen vehették át az új LED-izzókat. **Kispál Tibor** lapunknak elmondta, az önkormányzat ezzel a kampánnyal is segíteni szeretné a lakosságot az energiaköltségeik csökkentésében, hiszen ezek az égők 80-85 százalékkal kevesebb energiát fogyasztanak, mint a hagyományos, wolframszálas fényforrások. A LED-izzók

használata tehát környezetbarát és a fenntarthatóságot is szolgálja.

A kerület lakói 6700 energiatakarékos világítótestet igényeltek a csereprogramban, melyet Erzsébetváros önkormányzata a CYEB Kft-vel együttműködve valósított meg. Időseknek, mozgáskorlátozottaknak az önkormányzat munkatársai vitték el az ajándékcsoomagokat. **S. Zs.**

Seprűvel, lapáttal és párbeszéddel

„Önkormányzat és lakók. Együtt. Mert csak összefogással lehet felhívni a figyelmet arra, hogy a kerület tisztaságáért közösen vagyunk felelősek” Ezt **dr. Kispál Tibor** alpolgármester, az esemény szervezője mondta szeptember 16-án, a takarítás világnapján szervezett akciónapon.

Ezen a szép, őszi szombat reggelen az Akácfa utcában Kispál Tibor csapatával, a Garay téren pedig **Nagy Andrea** képviselővel és lakóival közösen, egyszerre indult a takarítás, és itt nem voltak protokolláris szabályok. **Nieder-**

müller Péter polgármesterrel pont úgy szóba elegyedhetett bárki, mint a takarítók sorába beálló üzletlajdonossal, vagy a takarítógépet vezető köztisztasági dolgozóval. Ki seprővel állt be takarítani, ki lapáttal, ki utcaporszívóval. Javaslatokkal, ötletekkel tele, gumikesztyűsen is jó hangulatban telt a délelőtt, meghallgatva a bírálatokat is. Ez a takarítási világnap egyben a párbeszéd napja is volt, hogy tisztázzuk, hogyan cselekedhetünk együtt: lakók, önkormányzati munkatársak és vállalkozók közösen. A tiszta Erzsébetvárosért. **S. J.**

A KÉPVISELŐ-TESTÜLET RENDELETEI (2023. szeptember 20.)

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének 21/2023. (IX.20.) önkormányzati rendelete a Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzata 2023. évi költségvetéséről szóló 3/2023. (II. 15.) rendelet módosításáról **Hatályba lép: 2023. szeptember 21.**

Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzat Képviselő-testületének 22/2023. (IX.20.) önkormányzati rendelete Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális támogatások és szociális szolgáltatások, valamint a pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti ellátások igénybevételének helyi szabályozásáról szóló 6/2016. (II.18.) önkormányzati rendelet módosításáról **Hatályba lép: 2023. október 1.**

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének 23/2023. (IX.20.) önkormányzati rendelete a Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének a fás szárú növények védelméről szóló 37/2015. (X.30.) önkormányzati rendelete módosításáról **Hatályba lép: 2023. szeptember 21.**

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének 24/2023. (IX.20.) önkormányzati rendelete a Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének az Önkormányzat jelképei használatának szabályozásáról szóló 21/2013. (IV.30.) önkormányzati rendelete módosításáról **Hatályba lép: 2023. szeptember 21.**

SZIGORÍTÁS JÖHET

Niedermüller Péter: osztom a lakók felháborodását

A kerület egyik lakója, Szikszai Sándor gondolt egyet és nyilvános beszélgetést, fórumot hívott össze a K11 kulturális központ nagyertermébe, ahová őnt is meghívta. Jó ötlet volt-e a kezdeményezés? Jó ötlet volt-e el-menni? Hiszen kritikát is kapott bőven.

– Az első perctől kezdve azt mondtam: el fogok menni. Meggyőződésem, hogy ez feladata a polgármesternek. Amikor kérdezik, akkor válaszolnia kell, függetlenül attól, hogy tetszik-e neki a kérdés. Én, mondjuk, Szikszai úr helyében előbb jeleztem volna szándékomat a meghívottnak és csak utána jelentettem volna be a rendezvényt, ez stílus kérdése. De akárhogy is indult: jó, hogy volt egy ilyen rendezvény. Nagyon fontosnak tartom ugyanis, hogy különböző véleményt képviselő emberek megpróbáljanak egymással értelmesen beszélni. Persze, a fórum egyes résztvevői határozottan bírálták a mi álláspontunkat, de egy demokráciában ez normális. Nem az a feladat, hogy mindig, mindenki, mindenben egyetértessen, hanem az, hogy szót értsünk, egyeztessük az álláspontokat.

Fontos hozzátennem: megértem a Belső-Erzsébetvárosban, az úgynevezett bulinegyedben élő emberek felháborodását. Azt, hogy nehezen tudják elviselni az ott uralkodó állapotokat. Nem erről szól a vita. A vita arról szól, hogy a problémát hogyan tudjuk kezelni. De, hogy a zaj, a piszok, a prostitúció felháborítja őket, azt nemcsak megértem, hanem az álláspontjukat osztom is.

A találkozó résztvevőinek többsége úgy gondolta, hogy gondjaik megoldásának egyetlen módja az éjszakai záróra bevezetése. A jelek szerint a kerület vezetése szerint más módon is meg lehet szüntetni a randalírozást.

– Többször elmondtam már, de fontos megismételni: az egyik oka annak, ahol most tartunk, hogy 2019-et megelőzően nem volt semmilyen szabályozás a bulinegyedben. Szabályozás azóta van, hogy mi meghoztuk a kritériumrendeletet, amely – ha tökéletesítésre szorul is – szabályozza a szórakozóhelyek nyitvatartásának feltételeit. Meggyőződésem, hogy tévedés azt gondolni, hogy

Szeretnénk pontosítani és szigorítani a szórakozóhelyek nyitvatartását szigorító kritériumrendeletet

az éjszakai záróra mindent megoldana. Az éjszakai záróra valójában csak azért rögzült ennyire a köztudatban, mert leghangosabb kritikussaink soha semmilyen más alternatívát nem kínáltak fel. Ha éjszakai lenne a záróra, akkor azok, akik lerészegedni jönnek ide, előtte tombolnának ugyanúgy. Este tizenegykor is lehet randalírozni, nem csak éjjel kettőkor. Ráadásul azok a fiatalok, akik az éjszakai záróra után még szeretnének tovább bulizni, vennének alkoholt az éjjel-nappal nyitvatartó dohányboltokban, vagy elvonulnának a különböző airbnb lakásokba, és ott már végképp semmit sem tudnánk tenni a rendfenntartása érdekében.

A teljes képhez az is hozzátartozik, hogy a turizmus iparág, amely emberek ezreit foglalkoztatja itt a kerületben. A vendéglátóiparban dolgozók így jutnak jövedelemhez, ebből tartják el a családjukat. Ez is szempont. Szerintem a hosszútávú megoldás az lenne, ha Belső-Erzsébetváros vendéglátási és kulturális kínálatát úgy tudnánk átalakítani – Amszterdam, Velence, Mallorca példáját követve – hogy az más típusú turistákat vonzzon. Ne csak olyanok jöjjenek ide, akiknek az a fontos, hogy egy

2019-et megelőzően nem volt semmilyen szabályozás a bulinegyedben

korsó londoni sör árából itt meg tudnak inni hármat is. De kétségtelen, hogy szigorításokra is szükség van, és azokat be fogjuk vezetni.

Lapunk megjelenése után néhány nappal összeül a képviselő-testület. A fórumon ön azt mondta, hogy ezen az ülésen átfogó tervezetet terjesztenek be a bulinegyeddel kapcsolatos feszültségek rendezésére. Milyen javaslatokat?

– Szeretnénk pontosítani és szigorítani a szórakozóhelyek nyitvatartását szigorító kritériumrendeletet. Azt tervezzük, hogy megerősítjük a vendéglátóhelyekre vonatkozó takarítási előírásokat és azokat a szankciókat, amelyeket a szabályok megsértésekor alkalmazunk majd. Több biztonsági szolgáltatást fogunk megkövetelni a vendéglátóktól. Arra is készülünk, hogy a 8.

kerület példáját követve szigorítsuk az alkoholt árusító üzletekre, dohányboltokra vonatkozó előírásokat. Már most is tilos közterületen alkoholt fogyasztani, ráadásul este tíz óra után sem szabad szeszest italt árusítani, de sokan kiadják ezeket a rendelkezéseket. A javaslatok szerint tehát az üzleteknek azt a részét, ahol az alkoholt tartják, este tíz óra után fizikailag is el kell zárni. Hozzá fogunk nyúlni a teraszok szabályozásához is, úgy, hogy a fővároshoz tartozó

A rollerekkel a járdákon száguldoznak, ami tényleg tűrhetetlen

Fórum lakói kezdeményezésre

A K11 művelődési központ nagyertermébe dugig megtelt szeptember utolsó napján, amikor az egyik kerületi lakó, Szikszai Sándor meghívásának eleget téve Erzsébetváros polgármestere vállalkozott arra, hogy felel a helyiek kérdéseire. A résztvevők legalább százan voltak. A véleménykülönbségek, esetenként egy-egy közbekiabálás ellenére a párbeszéd normális mederben zajlott. Niedermüller Péter bejelentette, hogy a képviselő-testület októberi ülésén megvitatják a „bulinegyed” működésének átfogó szabályozásáról szóló előterjesztést.

útvonalakon működő vendéglátóhelyekre is ugyanaz a szabályozás legyen érvényes, mint a kerületiekre. És követjük azt, amit Garai képviselőasszony javasolt, hogy illesse meg kompenzáció azokat a társasházakat, amelyeken terasz működik. Arra is készülünk, hogy megemeljük a közterület-használati díjakat.

Mi történik azokkal a panaszokkal, javaslatokkal, amelyeket a Belső-Erzsébetvárosban élőkől hallott? Ezekkel foglalkozik-e majd a kerületi vezetés?

– Természetesen, hiszen a lakók gondjai a mi gondjaink, ezekről tudunk, és megoldásukon folyamatosan dolgozunk. Az Erzsébetvárosi Rendszert Igazgatóságnál például a következő költségvetésben jelentős bérfejlesztést tervezünk, ugyanakkor növeljük az ERI létszámát, hogy több jól képzett közterület-fenntartó tartson rendet a kerületben. Vannak más területek is, amelyeket szintén szabályozni fogunk, de előbb tisztázunk kell a hatásköröket is. Ilyen például a rollerek ügye. Sokakat dühít, hogy ezekkel a járdákon száguldoznak, ami tényleg tűrhetetlen. A rollerek KRESZ-beli besorolása azonban még nem történt meg, így vitatott, hogy mi az, amit a rollerezők megtehetnek és mi az, amit nem. Kértük a kerület országgyűlési képviselőjének a segítségét is, vigye be a parlamentbe ezt az ügyet, mert itt törvényi szabályozásra lesz szükség. (Oláh Lajos képviselő interpellációjáról ez ügyben lapunk 5. oldalán olvashatnak – a szerk.) Mi

most annak lehetőségét vizsgáljuk, hogy míg az országos szabályozás késlekedik, a kerületben megtilthatjuk-e a rollerezést a járdákon.

Van más olyan fontos ügy is, amelynek megoldását egyelőre megnehezíti a hatáskörök hagyományos szabályozása. Én nem tudom megérteni, hogy bizonyos kompetenciák miatt vannak a fővárosnál és miért nem a kerületé a döntés joga. Mi értelme van például annak, hogy nem tudjuk saját hatáskörben szabályozni a taxik ki-be hajtását? Esténként azt látom, hogy általában nem az autóforgalom okoz gondot, hanem a taxik keringenek körbe-körbe és vadásszák az éttermekből távozó, vagy éppen a szórakozóhelyekről kitántorgó embereket. Én ezt radikálisan megszüntetném, és azt mondanám: csak rendelésre lehessen behajtani, vagy akkor, amikor utasokat szállítanak a kerületbe. Elfogadhatatlan, hogy tucatjával keringjenek Belső-Erzsébetvárosban megbénítva a forgalmat, szennyezve a levegőt is. Erre azonban egyelőre nincsenek eszközeim. Mindenesetre tartottunk egy frakciók közötti egyeztetést, ahol megállapodtunk, hogy én a fővárosban megkezdem az ezzel kapcsolatos tárgyalásokat. Még az elején vagyunk, de én sok más ügghöz hasonlóan ezt sem fogom elengedni.

Barát
József

KÖLTÖZÉS: VÁR A NEFELEJCS UTCA

Kulcsrakész állapotban a Családok Átmeneti Otthona

Erzsébetváros önkormányzata 250 millió forintos befektetéssel felújította a Nefelejcs utca 63-as számú épületet, ahová hamarosan átköltözik a Családok Átmeneti Otthona.

– Amikor márciusban a beruházás elkezdődött – mondta a műszaki átadás-átvételt követően **Niedermüller Péter** polgármester – mást nem találtunk, csak romokat, koszt és összevisszaságot. Az épület tíz év alatt tönkrement. Most elkészült a teljes felújítás a tetőszerkezettől, az elektromos hálózattal. Nyolc új lakást adhatunk át a Családok Átmeneti Otthonának. Erzsébetváros büszke lehet erre a munkára.

A korábbi Kertész utcai otthon szűkös volt, hét családnak osztoznia kellett konyhán, fürdőszobán. Az intézményt még 2006-ban alapították és azt kezdettől a Lámpás '92 Közhasznú Alapítvány működtette. Olyan családok kapnak itt helyet, amelyeket a rossz lakáskörülmények, alacsony bevétel és zilált szociális viszonyok miatt az a veszély fenyegeti, hogy a gyerekek a szülők szándéka ellenére „szakellátásba”, azaz állami gondozásba kerülhetnek. Ez ellen biztosít másfél éves haladékot a CSÁO. Amikor drága az albérlet, bedől a munkahely, több család osztozik két szobán, felbomlás szélén áll a házasság, az átmeneti otthon másfél

Ilyen volt...

Ilyen lett...

évig megoldás. Ez versenyfutás az idővel. Az állami gondozásból kimenekülni nem könnyű feladat.

Az átmeneti otthonban élő családok a Bischitz Központ támogató levelével kerültek a Kertész utcába azzal a megkötéssel, hogy a gyerekek a kerületben járnak iskolába, óvodába, bölcsődébe, a szülők állásban vannak, takarékoskodnak, hogy a másfél év letelte után legyen valami induló pénzük, fussa legalább kaucióra. Természetesen meg kell felelniük az együttműködés feltételeinek. Nincs droghasználat, erőszakos fellépés, állandó konfliktuskeresés, és fizetik az egy családra eső hármincezer forintnyi lakbért.

JÖVŐ
Erzsébetváros
a jövőbe fektet

KÉPVISELŐI PORTRÉ

„Szembe jött a politika”

Annamari nem szereti, ha képviselőasszonynak szólítják. A lakóknak szerencsére nem is áll rá a szájuk, ha látják ezt a nevetős, színes tetoválásokkal teli, orrpiercinges lányt, aki fiatalabbnak látszik harminc éves koránál. Hogy komolyan veszik-e? Nagyon is! Végre egy fiatal nő a politikában! – lelkesedtek többen is, megválasztása után. A 6. választókerület, a Rákóczi út és a Dohány utca között, a Körúttól a Rottenbiller utcáig, sőt, a széleken a Nefelejcs utcáig hamar elfogadta, örömmel konstataálták, hogy ő is helyi lakos. Látja, ha kilazult a térkő, a lakókkal együtt álmélkodik az árákon a boltban, ahol rögtön el lehet neki panaszkodni a parkolási, takarítási gondokat. Előfordult persze, hogy a közigazgatás útvesztőiben meg kellett küzdenie azzal, hogy látszik rajta: szabad ember, akit nem a konvenciók irányítanak. Sebaj, Sáli Annamária nem az az ember, aki megijedne egy kis küzdelemtől.

Sopronban nőtt fel, akkor költözött Budapestre, amikor felvették a Nemzeti Községi Egyetem Közigazgatás szakára. Azóta él Erzsébetvárosban. Friss diplomásként a Nemzetgazdasági Minisztériumba került, arra az osztályra, ahol az uniós pályázatok elszámolását végezték. „Itt jött velem szembe a politika” – mondja Annamari. Kiderült ugyanis, hogy ott, ahol csak a szakmaiságnak kellene számítani, egészen más fontos. A kapcsolatrendszer, a beágyazottság. 2018 tavaszán a választásokat még kívártta, majd amikor kiderült az eredmény, két héten belül felmondott és ugyanazzal a lendülettel belépett a Momentumba. Pénzügyi ismereteit előbb a General Electricnél, majd a világ legnagyobb vagyongazdálkodó cégénél, a BlackRocknál kamatoztatta.

Szeret képviselő lenni, nem véletlen, hogy közigazgatási tanulmányai mellé az egyetemen felvette a települések tervezéséről szóló urbanisztika tárgyat is. Úgy gondolja, hogy az emberek mindennapi életében igazi változást az önkormányzás hozhat. A napi ügyek képviselőtől kívül a szociális ellátórendszer reformját szeretné szolgálni. Mint mondja, korai jelzőrendszert kellene létrehozni, hogy senkinek se kelljen félnie a kilakoltatástól. Ha ugyanis az önkormányzat időben tud segíteni, olyanok is talpra állhatnak, akiknek a helyzete később kilátástalanná válik. És a klímaváltozás körülményei között persze hosszú távú kulcskérdés a zöldítés is.

Hogy tíz év múlva hol látja magát? Fogas kérdés. „Ha még itthon leszek, azon dolgozok majd, hogy Magyarországot visszaépítsük normális európai országgá” – mondja Annamari. Kortársai, évfolyamtársai közül hónapról hónapra egyre többen mennek külföldre, ma már minden nagyobb nyugat-európai városban vannak barátai. „Amikor meglátogatom őket, úgy érzem, én is maradni szeretnék. Aztán persze mély levegő veszek és visszajövök. Nekem itt van dolgom, itt kell küzdenem azért, amit helyesnek gondolok. Miért is? Talán ezt hívják hazaszeretetnek?”

Barát József

Egy kiskert több gazdája

Évtizedek óta gond, hogy bár Erzsébetváros egybefüggő közterület, több gazdája is akad. Ezen a két négyzetkilométeren a közlekedő emberek hol kerületi, hol fővárosi utakon járnak, hasonló a helyzet a zöldfelületekkel is, egyik fűcsomó a kerületé, másik a fővárosé. Hogyan tudja egy átlagember a legkönnyebben megállapítani, hogy ki a gazda? Nos, erre 100 százalékos szabály nincs, de ahol tömegközlekedés jár, ott majdnem biztos, hogy a fővárosi önkormányzat, illetve zöldfelület esetén a Főkert az illetékes.

Konkrét témánk most a Damjanich és Bajza utca sarok miniparkja. Aki figyelmesen elolvasta a bevezető mondatokat, már tudhatja, hogy ez bizony fővárosi illetékességű terület. Először tavalyelőtt kezdeményezte a kerület két képviselője, hogy a Főkert tegye rendbe ezt a területet. **Devosa Gábor** és **Szücs Balázs** képviselők egyeztetéséhez csatlakozott **dr. Kispál Tibor** alpolgármester, aztán a kerületi kerteszet és a takarításért felelős cég, majd a Főkert, végül idén már a kerület főtájiépítész, **dr. Takács Dániel** is.

Zárjuk rövidre a történetet, a megkötött megállapodás alapján a minikertet tavaly a Főkert rendbe tette, majd a folytatást attól tették függővé, hogy „túlél-e” itt a VII. kerületi zord valóságában. Túlélte, sőt, született még kettő ugyan-

ezen a területen, de a gondoskodás hiánya azért meglátszott rajta. Tehát a kerület kapát, lapátot, seprőt ragadott, és nyár elején kigazolták, beültették a kertcskét.

Közben a levelezés újrakezdődött, de amíg kiderül, hogy végül is kinek kell karbantartani az itt levő zöldfelületeket, a kerületi kerteszet és az Erzsébetváros Kft. köztisztaságért felelős dolgozói szeptember 12-én ismét nekiláttak a munkának. És ha már nekiláttak, nemcsak a kiskerteket, de a Damjanich utca szélét határoló zöltsávokat is kitakarították.

Miért fontos ez? Közös ügyünk, hogy tiszta utcákon, lehetőleg minél gondosabban ápolts zöldfelületek között éljünk itt a belvárosban. Fővárosé? Kerületé? A lakóké? A körzetek kép-

A Nefelejcs utcai épületet a kerület korábbi vezetése hagyta lepusztulni, ott már tíz éve nem lakott senki. A házat most rekordtempóban rendbe hozták. Megújult a belső és a külső homlokzat, a tetőszerkezet, a függőfolyosók, új nyílászárókat kapott az épület, zöldítették az udvart, a ház teljes körű energetikai korszerűsítésén is átesett. Már csak az évindító bográcsolás van hátra.

Nagy előrelépés, hogy – ellentétben a Kertész utcával – itt minden lakásban külön toalet, fürdőszoba, önálló konyha van. (Korábban két családra jutott közös fürdőszoba.) Az intézményvezető, Tóth Éva és csapata várja a nagy napot. Éva mondja: ez megvalósult álmom. Itt minden feltétel adott ahhoz, hogy a családok nyugodtan éljenek.

Buják Attila

Erzsébetváros Kft.
36 (1) 2922-168 (hívható 7.00 – 15.00)
Problémabejelentés: www.efebe.hu
Köztisztasági ügyek: takaritas@efebe.hu
Zöldfelületek, játszótérek, kutyafuttatók: kerteszet@efebe.hu

viselői most már a lakossághoz és az itt megtelepülő vállalkozókhoz fordulnak: segítség Erzsébetvárost szebbé, tisztábbá tenni úgy, hogy házaik, üzletük előtt rendet tartanak, illetve, ha úgy érzik, hogy nem boldogulnak egyedül, akkor jelezzék az Erzsébetváros Kft-nek. Addig is, míg kiderül, hogy merre tovább, a köztisztaság vállalta a zöldfelületek időszakos karbantartását – szorgalmi feladatként.

S. J.

JÖVŐ
Erzsébetváros
a jövőbe fektet

A legtöbbször megválasztott képviselő titka

Molnár István 25 éve képviselője Erzsébetváros 5. választókerületének és ezzel csúcstartó a fővárosban.

25 év nagyon sok idő. Egy emberöltő, egy generációváltás is befér, hiszen azok a gyerekek, akik 1998-ban születtek, ma már komoly eséllyel maguk is szülők. És ahogy mondani szokták, 25 darab még gombócból is sok. Molnár István képviselővel beszélgettünk, aki idén, október 18-án immár negyed százada lesz képviselője az Almássy téren és környékén élőknek.

– A gombóc is jó hasonlat, de én inkább úgy fogalmaznék, hogy ezüstlakodalom, amit illik megünnepelni – válaszolja visszakézből és szélesen mosolyogva Molnár István. – Ha a képviselőiséget tekintjük, akkor ez a jubileum egyébként nem is teljesen pontos, hiszen már 29 évet töltöttem el a kerületben képviselőként, és ha a teljes időt nézzük, akkor meg 33 éve lettem először képviselő.

Hogy kronológiailag ez hogyan áll össze, egy mini életrajz a segítségünkre lehet. Molnár

István először a rendszerváltás utáni első választáson, 1990-ben lett képviselő a Garay tér választókerületében. A következő ciklusban nem indult, majd 1998-ban a választáson újra jelölt lett. Az akkori 8. választókerület azóta 5-ös lett, a hely nem változott, csak a választókerület száma lett más.

Hogyan lett a Garay térből Almássy?

– '98-ban választhattam a választókerületek között, hol szeretnék indulni. A döntéshez ismerni kell a fiatal Molnár István terveit, ami arra épült, hogy minél hosszabb ideig képviselhessem ugyanazokat a lakókat. Az itt élő lakosság száma messze a legmagasabb volt, és tekintettel a lélekszám érzékelhető csökkenésére, itt volt a legkisebb esély arra, hogy szét-

Egyéni képviselői választási eredmények

1998-ban 9 jelölt közül 43,55%
2002-ben 8 jelölt közül 54,30%,
2006-ban 5 jelölt közül 44,40%
2010-ben 4 jelölt közül 47,87%
2014-ben 5 jelölt közül 51,83%
2019-ben 4 jelölt közül 54,89%

kapják a választókerületet. Az idő engem igazolt, hiszen az akkori 90 ezres lakosság közel a felére csökkent, ahogy a 16 választókerületből is már csak 10 van, a 27 fős képviselő-testület pedig már csak 15 fős. Én viszont hosszú távra

terveztem, és ennek eredményeként nemhogy csökkent, de az előző választáson 3 háztömbben nőtt is a körzet.

A hosszú távú tervek gyakran csak tervek maradnak. Mi valósult meg ezekből?

– 25 évvel ezelőtt azzal az elhatározással vágtam bele a képviselőségbe, hogy az önkormányzat feladata az itt élők szolgálata, ezért az én feladatom lakóim egyéni vagy közösségi gondjainak, társasházaim problémáinak képviselője, megoldása. Azóta is ennek megfelelően próbálom végezni a munkámat: a lehető legteljesebb mértékben kizárni abból a nagypolitikát és aktuálpolitikát.

És mi a titok?

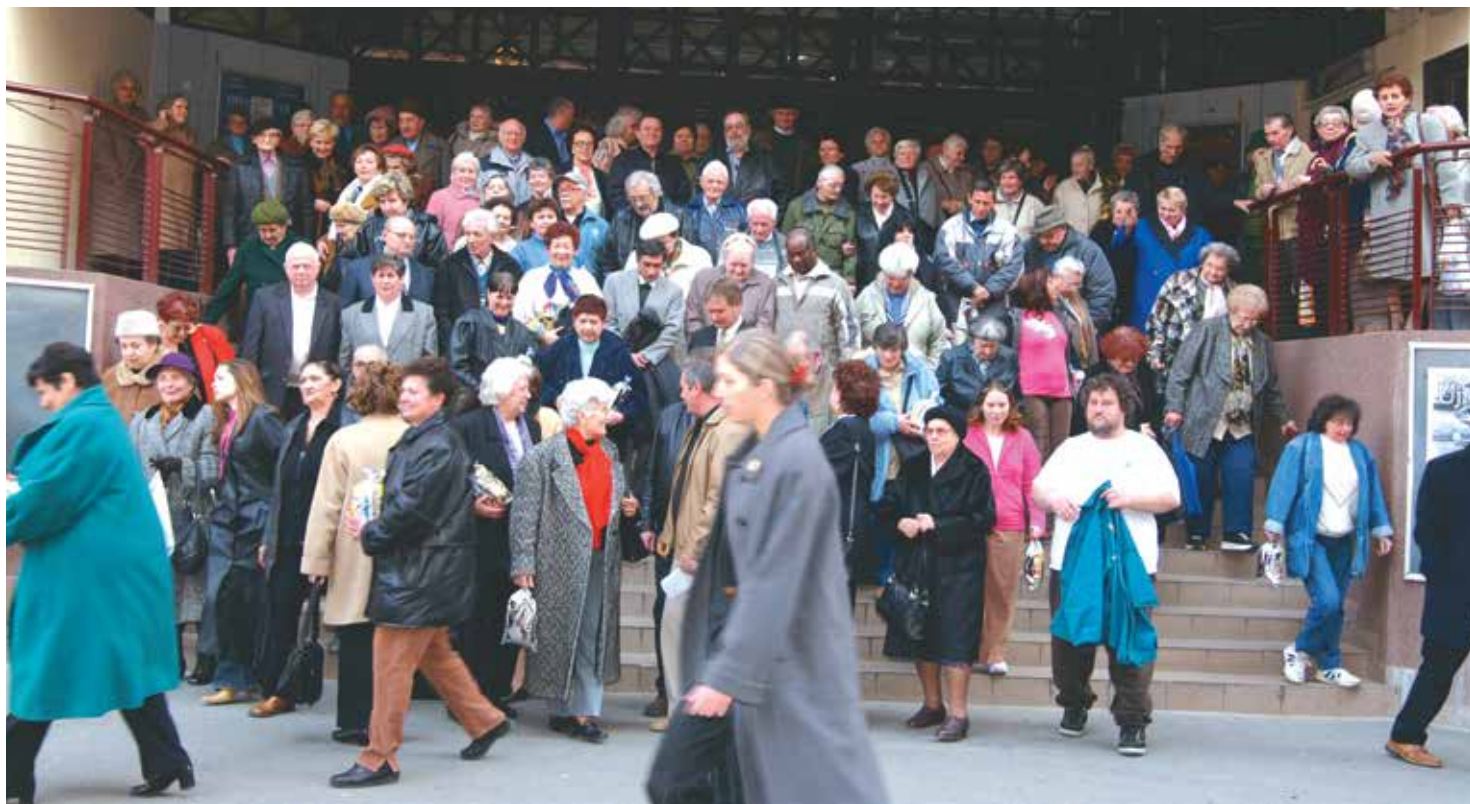
– A titok a személyes kapcsolat. Nem véletlen, hogy nem tartok fórumokat és összejöveteleket, ahova mindig ugyanazok, ugyanazzal a problémával jönnek. Ehelyett amikor megkeres egy lakó, akkor személyesen megyek el a lakására, mert az egyéni gondot négy szemközt lehet megbeszélni, a közösséget érintő problémák megbeszélésére pedig a társasházi közgyűlés a megfelelő hely. Több mint 400 lakómnak küldöm a tájékoztató leveleket, személyesen viszem ki a pályázatokat, adatlapokat, de akár a pályázatokon nyert eszközöket is.

Mire a legbüszkébb?

– Arra, hogy ennek a kapcsolatnak látható nyoma mai vannak a választókerületben, a lakók esetében ugyanúgy, mint a társasházakban, vagy a közterületeken. Csak egy példa, hogy az idei Tiszta utca rendes ház pályázaton összesen 25 ház indult, ebből 10 az én körzetemből, a többi a másik 9 körzetből.

Molnár István tervei egy másik cikket is megtöltenének, de talán a legfontosabb ezek közül, hogy a következő ciklusban is képviselni szeretné a lakóit. Ahogy fogalmaz: „szerintem ezt csak annak és addig érdemes csinálni, amíg az ember mindennap érzi magában a kellő hitet, erőt, lelkesedést, szereti és tiszteli lakóit”. Tehát folytatás következik.

Sári Judit

Molnár István és a lakói, 2005-ben az Almássy téren.

ERZSÉBETVÁROS ORSZÁGGYÜLÉSI KÉPVISELŐJE – DR. OLÁH LAJOS

E-roller – változik a KRESZ?

A roller, mint közlekedési eszköz, kedvező alternatíva lehet mindazok számára, akik a gyors, de autómentes közlekedést választják. Ugyanakkor a közlekedés többi résztvevője számára manapság sok gondot is okoz. Az elektromos rollerekkel kapcsolatban Dr. Oláh Lajos, Erzsébetváros országgyűlési képviselője augusztusban írásban kért választ a belügyminisztertől. A kérdés címe: „Az elmúlt 1 évben a rendőrség az elektromos rollerekkel kapcsolatban hány eljárást indított?” Előre megmondjuk a választ: fogalmuk nincs.

– Az elektromos rollerek használatával kapcsolatban Erzsébetvárosból sok panasz érkezik, ezek jellemzően arról szólnak, hogy akik az eszközöket használják, nem tartják be a hatályos jogszabályokat, de még csak a társadalmi együttélés alapvető szabályait sem – foglalta össze dr. Oláh Lajos a kérdése hátterét. – A panaszok között visszatérően szerepel, hogy a rolleresek a járdán száguldoznak, többen utaznak egy járművel, azokat ittas ember vezeti. Összességében nagyon sokan felrúgják a közúti közlekedés szabályait, így veszélyeztetve a közlekedés résztvevőinek testi épségét, és sajátjukat is. Az e-roller akár segédmotoros kerékpárnak is minősülhetne, de a KRESZ-ben ez az eszköz nincs nevesítve. Nemrég, egy halálos kimenetelű rollerbaleset után a Kúria kimondta, hogy bűncselekmény, ha va-

Dr. Oláh Lajos az egyik legaktívabb képviselője a parlamentnek, a ciklus másfél évében eddig 387 kérdést tett fel állami vezetőknél. A kérdések és válaszok megtalálhatóak a www.parlament.hu -> Képviselők -> Aktív képviselői névsor -> Dr. Oláh Lajos -> Benyújtott indítványok között.

laki ittasan, e-rollert vezetve okoz balesetet. Ez precedensértékű, ám ezzel még mindig nincs szabályozva a probléma. Kérdéseim a fentiek kapcsán: Az elmúlt 1 évben a rendőrség az elektromos rollerekkel kapcsolatban hány eljárást indított? Mennyi volt ebből a szabálysértés és mennyi minősült bűncselekménynek? Az elmúlt 1 évben a rendőrség hány esetben és

mennyi bírságot szabott ki az elektromos rollerek jogsértő használata miatt?

Rétvári Bence, a Belügyminisztérium államtitkára azzal a gondolattal kezdte választát, hogy „kérdése valós és a mindennapokban egyre gyakoribb problémával foglalkozik”. A jelenleg hatályos KRESZ nem ismer „elektromos roller” járműkategóriát, így ezen mikromobilitási eszközöket a tulajdonságaik alapján elektromos kerékpárnak, segédmotoros kerékpárnak vagy motorkerékpárnak lehet minősíteni, és a rájuk vonatkozó szabályok szerint szükséges velük közlekedni. Rétvári Bence tájékoztatott arról, hogy a mikromobilitási eszközökkel kapcsolatban jelenleg hiányzik az egységes rendezőelv, így leválogatott statisztikai adat sem áll rendelkezésre. Nagyon fontos azonban, hogy jelenleg folyamatban van a KRESZ módosítása, és ebben az e-rollerrel történő közlekedésnek a rendőrség által is szorgalmazott szabályozása is szerepel.

Szolgáltatónként eltérő módon szabályozzák a rollerek parkolását, ezért lehet még látni elhagyott járműveket. Erzsébetvárosban a Rendészeti Igazgatóság minden szolgáltatóval kapcsolatban ugyanazt az eljárásrendet alkalmazza: a rendszám alapján értesítik a céget, amelynek két órája van arra, hogy gondoskodjon a rollerek a szabályszerű elhelyezéséről, miközben saját hatáskörben jár el a felhasználóval szemben. Amennyiben a tulajdonos 2 órán belül nem gondoskodik a jármű elszállításáról, úgy az ERI feljelentést tesz a Hatósági és Ügyfélszolgálati Irodánál.

Dr. Oláh Lajos fentiekhez hozzátette: nem lehet a kerületekre terhelni a szabályozatlanságból eredő közterületi problémákat. Erzsébetvárosban az intézkedéseket alapvetően korlátozzák a vonatkozó szabályok. Ahhoz, hogy a kialakult helyzeten a lakosság igényei szerint lehessen változtatni, alapvető szemlélet- és jogszabályváltoztatásra van szükség.

S. J.

Dr. Oláh Lajosnak a kerület lakói közvetlenül is feltehetik kérdéseiket, e-mail címén, fogadóóráján, illetve Facebook-oldalán:
E-mail: drolahlajos@dkp.hu
Telefonszám: 06 30 709 1102
www.facebook.com/drolahlajos

DEMENCIA: EGY VISSZAFORDÍTHATATLAN BETEGSÉG

Együtt-Lét a demensek családtagjaival

A Hutya Ferenc utcai Család- és Gyermejkölési Központ – Fejlesztési Centrumában új szolgáltatásként indult el szeptemberben az **Együtt-Lét csoport**, a demens betegek hozzátartozóinak közössége. Találkozóikat havonta egyszer péntekenként 14-16 óra között tartják. Bárki csatlakozhat hozzájuk ingyen – nem csak a VII. kerületből – aki nyíltan és tabuk nélkül szeretne beszélgetni arról: mit is jelent a demens beteg a családban. A csoportot **Frecska Veronika** fogyatékos-ságügyi előadó vezeti, állandó segítőtársa **Berényi Tímea**, a Dózsa György úti demens nappaliellátás foglalkoztatója.

S hogy miért van szükség az Együtt-Lét csoportra? Elég a statisztikákat megnézni: hazánkban több mint 250 000 demens beteget tartanak nyilván, körülbelül 60 százaléknál Alzheimer-kórt diagnosztizáltak. A világhírűvé vált népbetegség miatt a demensek száma a következő évtizedekben akár meg is háromszorozódhat. A betegség a hozzátartozókat is súlyosan érinti: Magyarországon minimum egymillió embert.

Frecska Veronika azt mondja, az önégió csoportban a hozzátartozók nem csak lelki támogatást nyújthatnak egymásnak, rengeteg jó gyakorlatot, ötletet, információt is megosztanak maguk közt. Frecska Veronika tematikus találkozókat is tervez, amelyekre pszichológust, pszichiátert, jogászt, szociális szakembert is elhív majd. A demens betegek, ahogyan az állapotuk romlik, folyton oda kell figyelni, home office-ban is nehéz mellettük dolgozni.

Berényi Tímea szerint a hozzátartozók legtöbbször a kimerültségre panaszkodnak, nincs idejük önmagukra, és ha a munkahelyüket is kénytelenek feladni, súlyos egzisztenciális válságba kerülhetnek. „Azt szoktam mondani nekik, mi pont azért vagyunk, hogy ebben segítsünk. Vigyázunk, foglalkozunk a beteg szeretteikkel, míg ők dolgoznak, vagy az ügyeiket intézik.”

A Dózsa György út 46-ban lévő idősök nappali klubjában külön helyiségben működik a demens nappaliellátás, amelyet hétköznapienként 8 és 16 óra között lehet igénybe venni. Budapest minden kerületéből fogadják a demenseket szakorvosi ajánlással. A napközi ingyenes, ebédet befizethetnek, és otthonról is hozhatnak. Sajnos a demencia visszafordíthatatlan betegség, de játékos foglalkozásokkal leköthetik a betegeket, lassíthatják az állapotuk romlását. Minden nap tornáznak, gyakran lemennek az udvarra levegőzni, szeretik a labdajátékokat, a gombválogatást, színezést és közösen oldanak

meg egyszerűbb keresztretjvényeket. És közben jó társaságban, felügyelet alatt vannak. A napköziben az enyhe és középsúlyos demenseket tudják foglalkoztatni, a súlyos állapotban lévőknek már állandó szakápolásra van szükségük. A Dózsa György úti bentlakásos otthonban erre a célra hozták létre a demens osztályt.

Az Együtt-Lét csoportra regisztrációval lehet jelentkezni. Következő alkalmak ebben az évben: 10.06., 11.10., 12.08.

E-mail cím: frecska.vera@bjhuman.hu

Telefon: 06 30 788 5514 vagy 06 1 322-0272

JÖVŐ
Erzsébetváros
a jövőbe fektet

Sándor
Zsuzsa

ESÉLYEGYENLŐSÉGI KONFERENCIA

Be kell foltozni a szociális háló lyukait

Ismert országos és fővárosi szervezetek is képviseltették magukat a Bischitz Johanna Integrált Humán Szolgáltató Központ szeptember

21-én megrendezett esélyegyenlőségi konferenciáján. A 75 szakember között jelen voltak a Máltai Szeretetszolgálat, a NANE, a Roma Női Hálózat, a Magyar Vöröskereszt valamint a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének szakemberei is. A szociális háló megerősítéséről elhangzott gondolatokat Erzsébetváros önkormányzata az új Helyi Esélyegyenlőségi Programjában használja fel, amely várhatóan decemberben kerül képviselőtestület elé. A szakemberek több munkacsoportban dolgozták ki javaslataikat. Foglalkoztak a mélyszegénységben élők gondjaival, a kulturális különbségek hatásával, a gyermekek esélyeinek drámai különbségeivel, a nők jogainak védelmével és az idősök helyzetével. Ez utóbbi csoportban részletesen beszéltek az egészség megromlásából következő gondokkal, az elszegényedés és az elmagányosodás veszélyével.

Egy hozzátartozó kálváriája

Géza a VII. kerületben élő nyugdíjas, és arra kér, ne szerepeljen teljes névvel, fotóval a lapban. Felesége, Zsuzsi középsúlyos demenciában szenved, egyike azoknak a betegeknek, akik a Dózsa György úti demensek napközi otthonába jár. Géza és Zsuzsi negyven éve házasságban éltek, a férfi fuvarozott, a felesége egy vállalatnál volt diszpécser, kiváló szakember, legalább negyven telefonszámot tudott fejből, és az egész cég ügyeit intézte. Remek háziasszony és gondoskodó édesanya volt.

A bajok 2017-ben kezdődtek, amikor a házaspár legkisebb lánya is elköltözött otthonról. Szülei azt tervezték, végre lesz idejük magukra, utazgatnak majd. Ám Zsuzsi furcsán kezdett viselkedni. Míg korábban lelkiismeretesen végezte a munkáját, többször is tárva nyitva hagyta az irodát, és elment. Rákapott az italra, s az lett a téveszméje, hogy a férje meg akarja ölni. Több helyen kezelték, végül az orvosok megállapították: frontális lebeny sorvadása van. Zsuzsi akkor még tudott önállóan közlekedni, amíg a férje dolgozott, ő céltalanul buszozgatott. Az utcán azonban idegenektől kéregetett. Rövid távú memóriája egyre romlott, a lakásban az ajtót, ablakokat zárni kellett, nehogy elkóboroljon. A Covid alatt Géza gondozókat fogadott, és az első évben egymillió forintot költött arra, hogy a feleségét felügyeljék. Akkor még vállalkozóként fuvarozott egy cégnek. Ám a nyugdíj előtt felmondtak neki, noha tudták, hogy beteg a felesége. Géza örülhetett annak is, hogy nyugdíjasként raktáros munkát kapott, de már a töredékét sem keresi annak, mint korábban. Úgy érzi, az mentette meg őket, hogy a feleségét felvették a kerületi demens napközibe. Géza sokszor maga viszi, hozza a feleségét, munka után siet hozzá. Semmi szabadideje. Ha vásárolni, fodrászhoz, vagy valamelyik hivatalba kell mennie, Zsuzsi is megy vele, mert egy percre sem lehet magára hagyni. A férfi barátai elmaradoztak, a lányai sem szívesen jönnek az unokákkal. Géza említi, hogy múltkor autóval vitte a feleségét valahová, Zsuzsi hirtelen elkapta a kormányt, és felhajtottak a járdára. Csoda, hogy nem történt súlyos baleset. Már kérte felesége bentlakásos intézeti elhelyezését. Másfél év a várakozási idő. Méregdrága magánotthonokat pedig nem tud megfizetni. „Ez egy szörnyű betegség – folytatja – a legnehezebb az, hogy akivel negyven évet leéltem, és akit szeretek, már nem az az ember, mint aki volt. És tudni azt, hogy ez csak rosszabb lesz. Sokan kérdezik, miért maradok mellette? Mert ő a feleségem, nem egy megunt tárgy, amit kidobhatok, ha elromlott.”

Sétával a demencia ellen

A Nemzetközi Alzheimer Társaság 1994-ben nyilvánította szeptember 21-ét az Alzheimer világnapjává. Ezen a napon, a világon mindenütt különböző rendezvényekkel hívják fel a figyelmet a szörnyű betegség terjedésének veszélyeire, és a prevenció fontosságára. A világnap egyik állandó programja a „Mozgással a demencia ellen” séta, amelyhez eddig nyolcvan ország, köztük hazánk is csatlakozott. De bekapcsolódhatnak a programba városok, kerületek is.

Erzsébetvárosban idén először rendezték meg ezt a programot, amelynek ötletadója Peszleg Zsófia, a Bischitz Johanna Integrált Humán Szolgáltató központ munkatársa volt. „Mindig nagyon szerettem idősekkel és demensekkel is foglalkozni, és megtapasztaltam, hogy az Alzheimer-kór megelőzésében milyen nagy szerepe van a kéz-láb koordináció fejlesztésének, mint amilyen például a séta is. Ráadásul a közös séta, a szociális kapcsolatokat is erősíti, ami szintén meghatározó a megelőzésben.” – mondta Peszleg Zsófia, aki a Peterdy utcai idősök otthonának vezetője is.

Két helyszínről, a Dózsa György úti és a Peterdy utcai bentlakásos otthonok elől indult a sétálók menete, s a „célállomás” a Városliget volt. Nem csak az otthonok lakói jöttek el, de az idősök nappali klubjainak tagjai, a betegek hozzátartozói, és a Humán Szolgáltató részlegeinek munkatársai, köztük a kerületi gyermekfogászat orvoscsapata is. Akadt, aki kerekesszékekben tolta az idős betegeket, mások kézen fogva sétáltak. Megható volt látni, hogy mindenki odafigyel egymásra.

Miután megérkeztünk a Városligetbe, Szücs Balázs alpolgármester rövid köszöntőjében hangsúlyozta, az először megrendezett séta „történelmi léptékű” a kerület életében: „A sétánk kifejezi azt is, hogy mi együtt haladunk egy közös cél felé, és egy nyelven beszélünk. A célunk az, hogy egy szolidáris, egymásra odafigyelő közösséget teremtsünk meg Erzsébetvárosban. És ehhez a közös nyelv csakis az emberség lehet.”

Ezután játékos torna következett, majd vidám közös tánc. Ez a nap, bár az Alzheimer-kóról szólt, arról az örömről is, hogy együtt vagyunk, és vigyázunk egymásra.

Civil Korzó ötödször: egy közösséghez tartozunk

Szeptember 23-án rendezték meg a Madách téren az ötödik Civil Korzót. Ez a rendezvény ma már hagyomány, a kerület egyik fontos eseménye. Az idei Korzó üzenete, hogy Erzsébetváros lakói és civil szervezetei nem feledkeznek meg hátrányos helyzetű, kihívásokkal küszködő társaikról.

– Erzsébetvárosban úgy gondoljuk, hogy egy demokratikus társadalom legfontosabb pillére a sokféle civil szerveződés. Így kezdte beszédét **Niedermüller Péter**, miután lement az Akác-virág Táncklub, a táncolni szerető nyugdíjasok műsora.

– A civil szervezetek azt mutatják, ha egy közösségben van erő, akarat arra, hogy változtasson sorsán – folytatta a polgármester. Erzsébetváros kulturális, társadalmi szempontból sokféle kerület. Mi pedig büszkék lehetünk arra, hogy a kerületben származásától, bőrszínétől, vallásától függetlenül mindenki otthonra talál. Hiszünk abban, hogy a sokféleség érték. Különösen fontosnak tartom – tért rá a polgármester az idei Korzó alapvető témájára –, hogy sok olyan civil szervezet van nálunk, amely azokkal a polgártársainkkal foglalkozik, akiknek nehezebb az életük. Akik egészségügyi, szociális problémákkal küszködnek. Azon vagyunk, hogy jobba tegyük az ő életüket. A legfőbb mondanivalónk: sokfélék vagyunk, sokszínűek vagyunk, de összetartozunk, közösséget alkotunk, és Erzsébetvárosa a mi otthonunk.

EGY KULTÚRA EMLÉKEI • Cizellál, galvanizál

Sötétedik, a Madách utcai standok zárnak. A Sirály Egyesület sakk-sátrában lezavarták az utolsó partit is, a játékonysági árusok is eladták kaspóikat és mackóikat. A Nemesfém-művesek és Kapcsolódó Szakmák Országos Egyesületének standján egy fiatal mester rendületlenül kalapál. Sokan keresték őket. Az ötvös és az ékszerész mesterség Belső-Erzsébetvárosban a

háború előtt az iparoskultúra hangsúlyos része volt. Állítólag 400 (!) műhely is működött itt. Hogy mi az aranyművesség, melyek a „kapcsolódó szakmák”, Stróhmayer Ádámától kérdezzük. Kapcsolódó szakma, mondjuk, a vésés és a cizellálás. A cizellálást a korzózók személyesen is kipróbálhatták. Tarsolylemez, csatajelene-tet domboríthattak. Ennél mélyebbre mi sem merészkedünk a szakmák rejtelmeibe. Maradjunk annyiban, az ötvösség a Korzón nagy tiszteletnek örvend. A kerületben is, ma már hozzátartozik a hely szelleméhez. Erre a mesterségre emlékeztetnek az Akácfa utcában az Ötvös Mesterségtörténeti Gyűjtemény darabjai és a Dohány utcai Zsinagóga ragyogó kegytárgyai.

A finálé, Ricsimicsinájunk

A zenei innovációt a Korzón a Ricsimicsinájunk nevű rockegyüttes jelenítette meg. Mert szokás szerint jó volt a Molnár Antal Zeneiskola, megfelelt minden közönségigénynek a Dívák Abba show-ja, a Szent Efrém egyházi zenéje és a gospel zenészek naív ösztönzése is. Topon voltak a Bihari fiataljai, de Ricsin átsüt, hogy itt igazi örömeiről van szó. A Gólem központhoz tartozó Apertúra társulat maghatározhatatlan számú zenész-színészeről van szó. A banda összetétele előadásról

előadásra változik, az énekesnő, a remek Dodó, némiképp kiemelkedik. Nem rossz mulatság olyan színészt látni, aki rockzenészt alakít. A Ricsi szuper-group, eljátszanak bármit, amihez éppen kedvük van, olykor akusztikusan, máskor máshogy, „de a lényeg, hogy mindenképp rokendrol legyen.” Önmaguk „idéző-jelbe tétele”, s egyúttal érzelmes átélése teszi rokonszenvesé a zenekart. Miközben lassan beszótétedett, a Ricsimicsinájunk a Civil Korzó műsorát megemelte és méltó módon zárta le.

HŰSÉG ÉS FELELŐSSÉG • Habi és tartozéka, a gazdi

„Habi, tilos, fuj! Habi, nem szabad!” Hablaty, a vakvezető labrador csak gazdájának fogadhat(-na) szót, az összes hölgy, a gazdi, Habit a túlete-téstől félti, s van miért aggódnia. Habit a Korzó népe hajlamos túlszeretni.

A sátor, a Vakok és Gyengénlátók Közép-Magyarországi Regionális Egyesületének sátra per-sze most is itt van. Ha a szervezők kitűzik a dátumot, elsőnek jelentkeznek. Az idei Civil Korzó a fogyatékkal, érzékszervi gondokkal küzdő emberekre kívánja a figyelmet felhívni. Az arany-színű Habi ideális marketingfigura. A korzón egyes számú celeb: szép is, okos is.

A háttérben a szervezet képviselője, János Veronika csak mosolyog. Ő a fehér bot híve. Kutyával élni, kutyára vigyázni legalább olyan felelősség, mint a kutyának az embert vezetni. Veronika a standon a Braille írást magyarázza, hat pont szétszétva hat kockába. A sorvezetőt ajándékba adja.

Veronikák és KlauDió Civil Központban minden hó harmadik csütörtökjén találkoznak. Erzsébetvárosban otthonra találtak.

JÓTÉKONYSÁGI VÁSÁR • Kell-e szürke plüsszacskó?

A Civil Korzó sátor-során rendezett jótékonysági vásár a Bischitz munkatársainak szervezése. Ide meghívást kaptak olyan szociális intézmények, amelyek „megváltozott munkaképességű”, pszichiátriai betegséggel vagy más fogyatékkal élő emberekkel foglalkoznak. Volt, aki fürdőszobaszőnyeget árult, más kaspót, kulcstartót, kispárnát, szerencsefüzért. Ha valaki azt mondaná erre, ezek a dolgok feleslegesek, azoknak ellentétként mondjuk: az emberi kultúra lényegéhez tartozik a „felesleges dolgok” szeretete. A játék, a fantázia. A szerző ismer néhány szociális műhelyt. Láttá, mit jelent hétkor kelni, és a gyógyintézet hátsó frontján működő műhelyben kezdeni. Csokit gyártani, kosarat fonni, gyöngyöt fűzni, varrni. Az időt strukturálni. A kietlenül üres napnak célt, formát és értelmet adni. A többiekkel együtt lenni. Teljesíteni, elfáradni. Nyolcvanezer forintot keresni. A szerzőnek kétezerért egy szürke plüsszacskó jutott. A monitor mellett fekszik és biztatóan nézeget.

VOXPOPULI • Mit jelent ma civilnek lenni?

HIRBEK EDINA, a ZöldEb Kutyás Érdékvédelmi Egyesület vezetője, az odaadó kutyások legaktívabb képviselője.

– Két fontos misszió van. Az egyik, hogy összekapcsoljuk a kutyásokat a döntéshozókkal, mondjuk, Erzsébetváros Önkormányzatával. A másik feladatunk a kutyások nevelése, például azért, hogy kedvenceik kevesebb kutypiszkot hagyjanak maguk után. Még annyit tennék hozzá: a civil szerveződés lényege, hogy nem lehet politikai háttér. Hirbek Edina két aktivistát is felvonultatott: Cukit és Medikust, szőke és fekete színösszeállításban. Mindkettő mentett, civilkutyaként került ide.

CSIPKA SZILVIA, a kiszolgáltattott nőket védő NANE Egyesület aktivistája

– Hogy mitől vagyok civil? – kérdezi. Például attól, hogy a szabadidőmben vagyok itt. A nőket sújtó, családon belüli és kívüli erőszak ellen küzdünk. Ez nem pusztán időtöltés. Mondjuk úgy, elhivatottság – állítja a NANE aktivistája. – Az embereknek tudniuk kell, hogy soha nem adjuk fel.

BENEDIKTI ÁGNES az Erzsébetvárosi Civilek Szövetségét (ECISZ) képviseli, ő a jogi segélynyújtásban szakértő.

– Sokan kerestek fel minket a VI-VII-VIII. kerületből is – mondja Ágnes. – A civil szervezet azt a faladatot veszi magára, amit az állam nem akar, vagy nem tud ellátni. Amiben az állam nem segít, azt a civilek végzik el. Erzsébetváros különleges, társadalmi önszerveződésre alkalmas kerület.

Buják Attila

NEM CSAK VALLÁS, ÉLŐ HAGYOMÁNY

Judafest Erzsébetvárosban – tizenhatodszor

Sándor Szusza

Idén szeptember 10-én rendezték meg a Judafest fesztivált a Madách téren. Az eseményt, amely kapcsolódott a Zsidó Budapest 150 Éve programsorozathoz is, immár hagyományosan Kenesei Marcell, a JCC Budapest – Bálint Ház igazgatója és Niedermüller Péter nyitották meg. Erzsébetváros polgármestere lapunknak is elmondta: az önkormányzat teljes szívvel támogatja a Judafestet, amely a kerület egyik legjelentősebb kulturális eseménye. Hozzátette: „A Judafest nem elsősorban a múltról szól, hanem a jelenről, arról, hogy mit is jelent a zsidó identitás ma 2023-ban Budapesten? A zsidóság nem csak vallás, hanem élő hagyomány, virágzó kultúra, és mozgalmas közösségi élet is.”

„Erzsébetváros nélkül nincs Judafest” – folytatta Kenesei Marcell. Ő is azt hangsúlyozta, hogy a zsidó kultúra rendkívül sokszínű, megjelenik a gasztronómiában vagy a humorban is, és olyan értékekben, mint az élethosszig tartó tanulás, a fejlett vitakultúra, az elesettek védelme, az adakozás felelőssége.

A sokszínűséget fejezte ki a rendkívül gazdag programkínálat is, mindez könnyed, nyárvégi, családi hangulatban. Az idei piknik mottója is az volt: „Piknik a város közepén.” Az előző napi Örkeny-kert gyepszőnyege újra hasznosult: fiatalok, idősek, gyerekek telepedtek le a fűbe, a kicsik szaladgáltak, a felnőttek kvaterkáltak, a sátrakban megkóstolhattuk a zsidó konyha

finomságait a barchesztól a flódnig. Rengeteg ifjúsági szervezet is lesátorozott, játékos programokkal szórakoztatták a gyerekeket, körtáncokkal a nagyobbakat. Akadt olyan fiatal anyuka is, aki a kisbabájával a hátán táncolta a Hórát.

A nagyszínpadon a programokat a Kaláka együttes indította el, és már reggel megtelt a park éneklő, tapsoló közönséggel. Délután a művészeti Pár-Beszéd kapott főszerepet: a színpadon Závada Péter és Parti Nagy Lajos olvasta fel

az írásait, amelyekre Dész László szaxofonon, a fia, Dész András pedig ütőhangszereken improvizált. Ez után a Bálint Ház kreatív igazgatója, Borbás Gergő kérdezte Mész László matematikust, mit is jelent számára a szabadság? Az Itt és Most társulat improvizált jelenetekkel színesítette a szabad gondolatokat.

S hogy a piknikezők semmiképpen se éhezzenek meg, a Semes Kóser Pékség 200 adag ingyen sóllettel kedveskedett mindazoknak, akik a vallási és kulturális szabadságot ünnepelték ezen a napon Erzsébetváros szívében.

után két ekkora rendezvényt nem lehetett vállalni. Ezért úgy döntöttünk közösen, hogy az Aréna-koncert is legyen a Zsidó Kulturális Fesztivál programja.

Ezután a Madách téren rendezett Judafesten is fellépett. Ennyire kötődik a zsidó kultúrához?

– A zenei kötődésem nem túl erős, klezmer például nem szoktam játszani. A klezmer, akár a dixieland, kötött zenei elemekre épül, autentikus zenei világ, ám én jobban szeretem változtatni a műfajokat, és mindig mást kipróbálni. Édesanyám sem volt a zsidó kultúra nagy ismerője, de a családja felét meggyilkolták a holokauszt idején. Ezért érzem erkölcsi kötelességemnek, hogy különböző zsidó rendezvényeken szerepet vállaljak. Zenés irodalmi műsort adni a Madách téren, kora délután, tűző napon nem a legszerencsésebb, mégis örömmel jöttünk a fiammal, Dész Andrással, aki ütőhangszereken játszott. És nagyon szeretünk együtt dolgozni az író barátainkkal: Parti Nagy Lajos és Závada Péter olvasott fel a Judafest tematikájához köthető szövegeiből, és mi ezekre reflektáltunk zenei improvizációkkal.

A Judafest a vallási, kulturális szabadságról is szól. Ön mennyire érzi magát szabadnak?

– Művészként abszolút szabad vagyok, azt csinálom, amit akarok. Más kérdés, hogy hol van erre fogadókészség. A közmédiában például semmi nyitottság sincs, ez minden szabad művészt érint, nem csak engem. Állampolgárként kétségbe vagyok esve attól, ahogy az ország csúszik le, esik szét. Nem vagyok sem politikus, sem vátesz, de próbálom megtenni, ami tőlem telik, és néha megszólalok bizonyos ügyekben, hátha meghallgatja valaki.

Egy kerület is lehet grund, ahol szabadok vagyunk és otthon érezhetjük magunkat?

– Egy kerület önmagában kevés ahhoz, hogy demokráciában éljünk, és szabadok legyünk. Viszont egy kerületben is meg lehet teremteni olyan miliőt, ahol a származásától és világnézetétől függetlenül, mindenki jól és otthonosan érezheti magát. Megtapasztaltam én is ezt a vándorlásaim során, mivel sokfelé laktam Budapesten.

Úgy tudom, a VII. kerületben is élt már. Itt mennyire van otthon?

– A Dohány utcában laktam évekig, és nagyon jól éreztem magam. Elsősorban a kulturális élmények kötnek ide. A nyolcvanas évek közepén működött itt egy jazzbar, a Figaro, ahol először játszottunk duóban Snétberger Ferenc gitárművésszel. Komoly erőpróbat jelentett minden éjjel tíztől hajnali kettőig zenélni, de imádtuk, és híre ment, hogy itt történik valami jó, és egyre többen jártak ide. Majd csatlakozott hozzánk Horváth Kornél ütőhangszereken, és megalakítottuk a később híressé vált Trio Stendhált. Azóta is több szál köt a kerülethez. A Belvárosi Színházban Parti Nagy Lajossal tartottunk önálló esteket, a Magyar Színházban jelenleg is játsszák a Valahol Európában című musicalmet. Erzsébetváros különleges hangulatú városrész, otthonossá teszik az éttermei, a kávézók, a találkahelyek, a történelmi múltat idéző utcái is. Egy kerület légkörét meghatározza az is, hogy a vezetői mennyire támogatják a sokszínű pezsgő szellemi életet. Erzsébetváros pedig közismert arról, hogy nyitott és befogadó a kortárs művészetek iránt, és ez sokakat idevonz.

ERZSÉBETVÁROS BEFOGADÓ HELY

Dész László a kulturális szabadságról

A Kossuth-és Liszt Ferenc-díjas előadóművész, dzsesszenész, zeneszerző Nagy Duett címmel a Zsidó Kulturális Fesztiválon adott koncertet szeptemberben, a Budapest Arénában. Dész Lászlót ez után a közönség újra láthatta, hallhatta a Madách téren tartott Judafest fesztiválon. A lapunknak adott interjúban arról is beszélt, milyen szálak kötik őt Erzsébetvároshoz.

Sokan aggódva olvastuk korábban, hogy kórházba került, és a májusra tervezett Aréna-koncertet szeptemberre kellett halasztani. Túl van a koncerten. Most hogy van?

– Teljesen jól, köszönöm. A koncert remekül sikerült, velünk voltak az égiek is, nem jött közbe semmilyen probléma. A műszakkal együtt legalább ötven fős stábbal, egy éven át készültünk, és mindenki maximumon teljesített. Nagy nyomás volt rajtunk, hiszen, ha hibázunk, nincs következő előadás, hogy javítsunk. Az Aréna-koncert premier és zárókoncert volt egyszerre: ezt a csapatot, nem lehet újra összehozni.

A duettek kapták a főszerepet. Nem túl intim, bensőséges műfaj ez egy Aréna-nagyságú helyen?

– Közös produkciókat is előadtunk, amikor minden fellépő és muzsikussal együtt jelent meg a színpadon. Írtam erre egy új dalt, Müller Péter Sziámi szövegével, az Eleven kétséget. Az est végén pedig a Pál utcai fiúkból a Mi vagyunk a grund hangzott el. Duettekkel 1986 óta foglalkozom, akkor csináltuk meg Bereményi Gézával Básti Juli és Cserhalmi György lemezét. A duettek színészeknek írjuk, és Bereményinek különleges tehetsége van ahhoz, hogyan lehet pár perces dalokba drámai situációkat belesűríteni. A színészek nem csak eléneklnek, hanem el is játsszák a férfi-nő történeteket. Az Arénában olyan nagyszerű művészek léptek fel, mint Básti Juli és Nagy Ervin, Für Anikó és Mácsai Pál. Gyönyörűen szólalt meg Wunderlich József és Tóth

Vera előadásában a *Botladozva* című dal, amelyet eredetileg szólóadalnak írtam meg éppen negyven évvel ezelőtt.

A koncertet a Zsidó Kulturális Fesztivál egyik rendezvényeként hirdették. A két eseményt mi kötötte össze?

– Tavaly novemberben adtunk egy közös koncertet a világhírű jazzorgonistával, Rhoda Scotttal a Dohány utcai zsinagógában. Óriási sikere lett, s így idén is meghívtak a Zsidó Kulturális Fesztiválon egy estre a zsinagógába. Ide is befér három-négyezer ember. Mivel azonban az Aréna-koncert szeptemberre csúszott, egymás

VAN-E MÉG PESTI EMBER?

A kulturális tobzódás Budapest hagyománya

Buják Attila

Hogy van-e pesti ember, jó-e budapestinek lenni, a kérdést minden korban újra és újra fel kell tenni. Pláne a Belvárosban és Erzsébetvárosban, amely Budapest legeslegközepe. Mivel Budapest ünnepi programja a városegyesítés 150. évfordulója, a Róth Miksa Emlékház által szervezett esteken a beszélgetések egy részének témája Erzsébetváros és Budapest volt. Városunk jövőjének titkait, a turizmus és az élhetőség kilátásait három helytörténeti író próbálta megfejtetni. **Balogh Máté András**, az Art is Business Egyesület vezetője, egy angol nyelvű turisztikai kiadvány szerzője, **Török András** kultúrtörténész, a Fortepan szerkesztője nemrég adta ki újra-írt Budapest könyvét, és **Zubreczki Dávid** „építészeti mesemondó”.

Budapest nemcsak a valóságban, az interpretációkban is folyamatosan változik. Nem lett szebb, csúnyább, idegenebb vagy ismerősebb, csak más. Erzsébetváros lakossága az 1990-es nyolcvankétezerrel ötvenkétezerre apadt, a tömeges turizmus miatt furcsa módon mégis zsúfoltabbnak tűnik. A beszélgetés résztvevői szerint a város a turisztikai „felfedeztetés” fázisában van. Miközben a pestiek véleménye városukról lesújtó, akad olyan, nem is szegény, turistaközönség, amely most csodálkozik rá a városra és el van ragadtatva tőle. Sok turista bejárta az idők során az „Arany

Prágát”, a főnixként feltámadó Varsót, vannak, akik jártak Lembergben (Lvovban) is, amely most újra katonai központ (történetében nem először), de a Duna-parti metropolisz nekik is újdonság.

Török András szerint a mai nemzedék más várost ismer, mint egykor ő. Amikor gyerek volt, a pestiek kisebbségben voltak. Akikkel egy osztályba járt, valamennyien „jöttek valahonnan”. Ki Erdélyből, ki Pécsről, ki az Alföldről. Budapest a változások városa volt.

A közigazgatási határok 1950 után megváltoztak. A háború előtt Újpest, Kispest, Pesterzsébet, Soroksár, Rákospalota, Zuglói vidéki városnak számított. 1950 előtt még egybeért az európai léptékű város és a paraszti mélyvidék. A sváb Békásmegyer, Budakeszi, a Pilis szlovák nyelvű aprófalvai. A Körúton népviseletben is jártak emberek. A hatvanas évekig a Belvárosban zajlott az „igazi” élet. Ha el akartunk intézni valamit, „be kellett jönni” minimum a Deák térig. A digitalitás előretörése nyomán a Belváros igazgatási centrumból turisztikai célterületté alakult.

Ami a turizmust illeti, Budapestnek nincs meghatározó műemléke, turisztikai védjegye, mint a Kanál Grande, a Louvre, a Taj Mahal, vagy a Prado, mégis megtalálható benne minden, ami az Aquincummal induló kétezer évet

történeti keretbe zárja. Erzsébetvárosban van viszont Budapestnek az a műemléke, amelynek meglátogatására a legtöbb külföldi vált jegyet. Ez pedig a Dohány utcai Nagy Zsinagóga, Európa egyetlen mór stílusú zsinagógája. A neológ templomok között köztudottan a legnagyobb. Szakrális funkcióján túl kulturális ikon, a koncertéletben is nagy szerepet tölt be. Akkor épült, amikor kulturális, demográfiai értelemben Pest éppen átvette a főváros szerepét. A zsinagóga ebben az értelemben is Budapest születéséhez kötődik.

A magyar főváros természeti adottságai is kitűnőek, minden megtalálható benne a fürdőtől a hegyekig, a lecsapolt mocsárig. Állítólag remek a közlekedése. Budapest elég kicsi ahhoz, hogy a turisták eligazodjanak benne, mégis elég nagy ahhoz, hogy a legkifinomultabb élvezeteket szolgáltatssa. Szakértőink szerint a turisztikai marketing addig a „testi élvezetekre” (gasztronómia, fürdő, masszázs) összpontosított. Ezen most változtatni kell.

Budapest vonzerejét a kulturális attraktivitás jelenti. Egy 1,7 milliós várostól extra teljesítmény tizenhárom repertoárszínház, két opera, hét szimfonikus zenekar, ötvenvalahány múze-

um. A kulturális tobzódás a húszas években, a Bethlen-féle vezetés alatt indult meg. A politika így akarta a Nyugatnak jelezni: mi vagyunk Keleten a civilizáció hordozói. Ezzel persze nem sokan törődtek, de az értelmiség jól járt ezzel a szándékkal. A Kádár (Aczél) rendszer pedig eléggé sznobisztikus diktatúra volt ahhoz, hogy a meglévő kulturális infrastruktúrát ne tapossa le.

A város változása a chill garden vendégei, Budapest szerelmesei szerint beláthatatlan távlatokat nyit felfelé-lefelé is. A skála széles, a konferenciák városától a nyomasztó szegregációig. A magyar főváros nem olyan elutasító közeg, mint a Nyugat üzemszerű turistacentrumai. A kulturális szigetek talán szűkülni fognak, de változatlanul élnek és lélegeznek. (Élő példája ennek a Budapest 150 és benne a Zsidó Budapest 150 rendezvénysorozat.)

A beszélgetést záró tíz percben vita bontakozik ki arról, hogy létezik-e „pesti, vagy erzsébetvárosi ember”, kulturális idolként, mint Hrabal legendás Pepin bácsija, a kisvárosi sörpolgár szimbóluma. Nem tudjuk eldönteni.

Eddig jutunk a Róth Miksa Emlékház kavi-csos udvarán. Sötétedik. Ideje lámpát gyújtani. Mintha saját jogán akarna beleszólni, a tűzfal

Zubreczki Dávid, Török András és Balogh Máté András

Bemutatkozik az alapítvány kuratóriuma – az elnök Heisler András

Sajtótájékoztatót tartott a Csányi5 épületében az Erzsébetvárosi Zsidó Örökségért Alapítvány újonnan kinevezett kuratóriuma. Az önkormányzat azzal bízta meg a testületet, hogy a hat éve működő Csányi5-Erzsébetvárosi Zsidó Történeti Tár működését az eddigi magas színvonal mellett hatékonyabban integrálja Erzsébetváros életébe. Ehhez azonban plusz források kellenek. Lényeges kitétel, hogy az alapítványnak a pártpolitikától továbbra is mentesnek kell lennie.

A kuratórium összetételéből a kerület színesége, sokfélesége köszön vissza. Az elnök, **Heisler András**, a Mazihiusz leköszönt elnöke a Csányi5-öt eddig vezető **Lefkovich Zsófia** dicséretével kezdi. Közművelődési feladatait a Csányi5 a szűkös források ellenére eddig ragyogóan ellátta. Ezt tovább kell vinni. Lefkovich Zsófia természetesen a kuratórium tagja. **Katz Petra**, a Gólem Színház volt művészeti titkára a 6Szín teátrum vezetője. **Zeitler Ádám** Angliából tért haza, megalapítva a Milestone (Mérőföldkő) Intézetet. Zeitler a Lauder iskola szülői csoportjának mentora. Sokoldalúságát bizonyítva, rabbinak tanul. Heisler reményei szerint a budapesti rabbigeneráció újabb korszakát fogja megnyitni. **Saly Noémit** nem kell bemutatni. A kiváló város- és kultúrtörténész, a bősz sütés elkötelezettje remek előadó, amit bemutatkozásként egy zsidótárgyú, dualizmuskori anekdotával bizonyít. Heisler András munkássága mindenki előtt közismert.

A kuratóriumban az önkormányzatot **Szücs Balázs**, Erzsébetváros alpolgármestere kép-

viseli. Szücs Balázs szerint Erzsébetváros az első hazai önkormányzat, amely kulturális fejlesztési koncepciót dolgozott ki. Az önkormányzat szeretné, ha Erzsébetváros újra

a kultúra fellegvára lenne. Nem lehet más célja egy kerületnek, amely ennyi kiváló művészt adott Magyarországnak. Ahol Karinthy Frigyes, Faludy György született, ahol Petőfi,

Szendrei Júlia, Ruttkai Éva, Latinovits Zoltán élt, ahol Rejtő Jenő Fülig Jimmy halhatatlan alakját megformálta. A kerületnek a múlt nélkül nincs jövője, a jövő pedig a fiatal alkotóké, akiket Erzsébetváros folyamatosan támogat. Hogy a zsidó múlt miként illeszkedik „a történelmi nagy egészhez”, azt Saly Noémi fejti ki. A történelem iskoláskorában csatákról, várvadásokról, harcokról szólt. Utálta. Az a halál történelme volt. A Csányi5 tárlatai, gyűjteményei az „élet történelmét”, a főzést, a lakhatást, a házasságot, az iskolát, a kávéházat, a kabarét, egy élő közösség életét próbálják megjeleníteni.

Hogy ez egy múzeum életében mit jelent, azt a „páratlan páros”, R. Keleti Éva és Janklovics Péter tárlatvezetése mutatja. A régi századforduló szabvány zsidó háztartását mutatják be konyhától a háló- és gyerekszobáig. Éva a tárgyakat ismerteti a gyertyatartótól a tejes és húsos kredencig. Az óberokos Péter az, aki belekotyog. Ő az, aki, ahogy Erzsébetvárosban illik, mindenkinél mindent „jobban tud.”

Egy román ortodox pap Erzsébetvárosból

Évfordulót ünnepel a Holló utcai Keresztelő Szent János román ortodox kápolna közössége: esperesüket, Magyar Péter Mariust, aki sok szállal kötődik Erzsébetvároshoz, éppen 30 éve szentelték fel. Ebből az alkalomból beszélgettünk vele.

Úgy tudom, nem csupán a lelkeszi szolgálat köti kerületünkhöz, mélyebbek a szálak.

– Hogyne volnának mélyebbek, hiszen itt születtem. Gyermekkorom első éveit 1971-ig a Holló utca 8-as házban töltöttem, egy itteni kis szükséglakásban laktam a szüleimmel. Még óvodába is ide, a nevezetes Klauzál téri lakás-viba jártam.

Hogyan kerültek a szülei Magyarcsanádról, éppen Erzsébetvárosba?

– Édesapám gazdag parasztcsaládból származott, elvették a földjeiket, mert kulákoknak minősítették őket. Mellékbüntetésként felajánlották nekik, vagy azonnal elköltöznek a faluból vagy másnap a Hortobágyon találják magukat. Apám már a fővárosban nősült meg, anyai nagyszüleim itt a Holló utcában béreltek lakást a Gozsdu Alapítványtól. Nagypám, Szlatki (András) bácsi, a Gozsdu udvarban volt fodrász. Az üzletet a harmincas évektől vitte egészen 1995-ig, a haláláig. Még a Rákosi-korszakban is magánvállalkozó maradhatott.

Mikor és miért döntött úgy, hogy a papi hivatást választja?

– Vallásos környezetben nőttem föl, ráadásul egyházi gimnáziumban tanultam, jártunk istentiszteletra és hitoktatásra. Számomra az egyházi környezet biztonságot adott. Már gimnazistaként tudtam, hogy a lelkeszi hivatás

állna legközelebb hozzám. Természetesen a saját egyházamat választottam. Miután érettségiztem, fölvettem teológiára Romániába. Az ortodox teológiát Nagyszebenben végeztem el, majd 1993. szeptember 3-án Magyarcsanádon szentelték fel. Azóta itt vagyok a Budapesti Román Ortodox Egyházközségben.

Egy lelkes általában nem döntheti el, hol akar szolgálni, Ön mégis oda került, ahová szeretett volna.

– Engem szinte kineveltek erre a posztra. Amikor elődöm, dr. Mundruczó Péter megtudta, hogy én lelkes szeretnék lenni, úgy készített föl, hogy átvehessem ezt az egyházközséget.

Kérem, mutassa be a közösséget!

– Megalakulásakor, 1900-ban a miénk elég nagy létszámú egyházközség volt, amely kivált abból a közösségből, melyet még 1791-ben egy görögökhöz és románokhoz is közel álló népcsoporthoz, a macedovlachokhoz tarto-

zó kereskedők alapítottak. Ők építették fel a mai Petőfi téren álló templomot, de aztán az egyházközség szétvált, és akkor ajánlotta fel a Gozsdu Alapítvány az ingatlant, ahol máig is van a kápolnánk és a lelkeszi szolgálati lakás. Budapest az erdélyi és magyarországi románság számára is fontos kulturális és gazdasági központ volt.

Trianon után állt be a törés, amikor a románság jelentős része elhagyta Budapestet, de még a két világháború közötti időszakban is aktív közösségi élet folyt itt a budapesti parókián. A kommunisták államosították a Gozsdu vagyont, attól kezdve a rendszerváltásig folyamatosan csökkent a hívek száma. Amint azonban megnyíltak a határok, megindult az aktív közösségi élet, ami mind a mai napig tart.

Mivel foglalkozik még az egyházi ügyeken kívül?

– A VII. kerületi román kisebbségi önkormányzatot vezetem, és 10 éve vagyok a Magyarországi Románok Kulturális Szövetségének elnöke. Szerencsére valóban pezsgő közösségi életet élünk, rendszerek a keresztelők, esküvők. Nagyon sok román turista is megtalál bennünket. Színes közösségi életet élünk, zárandoklatokat, a gyermekeknek nyáron tábor is szervezünk.

Bóka B. László

A gyülekezet honlapja: <https://parohia-bp.net/>

„HA HAZAMEGYÜNK, VADUL ELKEZDÜNK FENYVESI ORSIT OLVASNI!”

Eltáncolt szépirodalom

Elstartolt az Irodalmi Ősz Erzsébetváros legfiatalabb kulturális terében, az Apertúra Bázison. Az első vendég Fenyvesi Orsolya költő, műfordító, a Babylon Kiadó szerkesztője, Erzsébetváros új irodalmi ösztöndíjasa volt. A Rendhagyó író-olvasó találkozót a Tér12 Kulturális Egyesület szervezte, amit a Freeszfe hallgatói indítottak. A folytatásban bemutatkozik majd: Áfra János, András László, Erdős Virág, Zsille Gábor és Keresztury Tibor, mindnyájan a kerület idei Irodalmi Ösztöndíjasai. Az Irodalmi Ősz fesztivált Erzsébetváros Önkormányzata támogatja.

Már a Csányi 3. kapujában várnak a szervezők, s irányítanak az Apertúra Társulat nyáron nyílt, új székhelyére. Ezúttal Viktor Balázs és a Tér 12 csapata veszi birtokba a teret: az Irodalmi Ősz elnevezésű programjuk szerzői esteket ígér, közben egy fotókiállításon Slezák Zsuzsa is bemutatkozik képeivel.

„Teljesen új utakon járunk, türelmet, figyelmet kérünk tőletek. És természetesen visszajelzést” – mondja a színész-rendező, s elkezdődik Fenyvesi Orsolya estje. A sorokban ott ül Erdős Virág, ő is irodalmi ösztöndíjas, kíváncsi a kolléga írásaira.

A színpadon a Freeszfe-közösség feldolgozásában halljuk a fiatal költő prózáit. A térben csak apró lámpa világít, egy lány olvas szövegeket, közben egy másik lány eltáncolja, elmozdítja, amit érez.

Improvizál Fenyvesi Orsolya mondataira. Talán húsz perces a produkció.

Intim, befogadó a légkör, ami körbeveszi most az irodalmat.

Az előadás után Hodászi Ádám színházpedagógus kér minket asszociációs játékokra. Csukott szemmel ülünk, egyetlen szóban kellene elmondanunk egymás után, hogy mit láttunk.

Az IRODALMI ŐSZ további programjai

Október 12. 18.45 ZSILLE GÁBOR ESTJE
Október 17. 18.45 APERTÚRA: HIDEGPONT (színházi előadás, belépőjegyes!)
Október 19. 18.45 ANDRÁS LÁSZLÓ ESTJE
Október 26. 18.45 ERDŐS VIRÁG ESTJE
November 3. 20.00 TÖRTÉNET AZ ARCHOZ – fotókiállítás
November 9-11. JÖVŐKÉP IRODALMI FESZTIVÁL – az Irodalmi Ősz zárórendezvénye, benne Ricsi Micsináljunkkoncert

„Szorongás, félelem, menekülés, bezártság”: hangzanak a benyomások sorra.

A szakember tovább tolja határainkat: ülünk körbe, fűszerezzük tovább az amúgy is izgalmas estet. Semmi nem kötelező, mégsem szokik ki senki, maradunk együtt. Megnyílunk csendben, magunkról, egymásnak.

Aztán még kisebb csoportokban gondolkozunk közösen Orsi szövegeiről. Felolvasóvá válunk. Akasztják a hóhért, a szerző is felolvas. Mosolyogva hálálkodik a csoportnak, s hozzátesszi, időre van szüksége, hogy feldolgozza ezt a különleges élményt.

„Ha hazamegyünk, vadul elkezdünk Fenyvesi Orsit olvasni!” – mondta búcsúzóul Erdős Virág. És tényleg.

Szücs Balázs az irodalmi ösztöndíjprogramról: „Simon Márton költővel találtuk ki néhány éve, hogy hozzuk be Erzsébetvárosba a friss, magyar, kortárs kultúrát. Ebben az országban, 2023-ban kulturális alpolgármesterként számomra a legnagyobb érték valami vagy valaki mellé odaállni. Az Erzsébetvárosi Irodalmi Ösztöndíj arról szól: odaállunk egy alkotó mellé, hogy fél éven keresztül legyen lehetősége nyugodtan dolgozni. Ne kelljen elmennie biciklisfutárnak, ne kelljen ötödik állást vállalnia. Egyszerűen csak tehesse a dolgát.

Izgalmas, modern, szabad eseményeket szervezünk a hat csodás alkotónk köré:

Azt szeretnénk, ha Erzsébetváros a szabadság és a kultúra fellegvára lenne!” **tzs**

Házmester búcsúztató – Liszt melódiákkal

„Ha az ünnep elérkezik, ünnepelj egészen. (...) Az ünnep az élet rangja, felsőbb értelme.” Egyebek mellett Márai Sándornak ezeket a gondolatait posztolták a Damjanich utca 58-as ház Facebook-oldalán a lakók, Somogyi Dezső házfelügyelő nyugdíjba vonulása alkalmából. És valóban megadták az ünnepelés módját. Hogy, hogy nem, a Metrum Ensemble, a kerület által támogatott Hangzó Házudvarok koncertsorozatának egyik fellépésére éppen itt, éppen ebből az alkalomból került sor szeptember 30-án, délután háromkor. A muzikusok egyebek mellett Liszt és Mahler melódiákat játszottak a körfolyosók alatt. A polgármester elismerő oklevelet küldött, és a közös képviselő, Urbán Miklósné hosszan sorolta az egyedi és évről évre visszatérő helyzeteket, amelyeket a házmester tényleg mesterien oldott meg. A szemlélő nemcsak a házfelügyelőt irigyelhette az épülettől, hanem azt is, milyen méltósággal szóltak róla a lakók. A munkát Somogyi Dezső fia, Péter veszi át, neki üzent a közös képviselő: „Harangot önteni nem lehet apáink tapasztalata nélkül, de az öröklött tudás nem elég hozzá.” **B. J.**

P. HOWARD, G. LAVERY, REJTŐ JENŐ

A kamuzós író rejtélyes életéről mesélt a kutató az értéktár-esten

Rejtő Jenő pesti és afrikai, légiós és körúti, kocsmás és késes világába kalauzolta a látogatókat **Thuróczy Gergely**, a Petőfi Irodalmi Múzeum muzeológusa, a szeptemberi értéktár-esten. A megszállott Rejtő-kutató a Csányi 5-ben idézte meg Erzsébetváros szülöttét, a legismertebb magyar ponyvaszerzőt, akinek milliós példányszámban adták el utánozhatatlan stílusú műveit. És éppen idén 80 éve annak, hogy munkaszolgálatosként eltűnt valahol a Don-kanyarban.

„Rejtő Jenővel kapcsolatban semmi sem egyszerű és Rejtő mindennel összefügg” – így kezdte előadását Thuróczy Gergely, aki elismert kutatója az egyik legnépszerűbb magyar író életének. A városi legendák keverednek Rejtő valós életrajzával, így nagy kihívás szabályos pályaképet készíteni az egyébként is folyton „kamuzó” műfajújtóról.

UDVARLÓS LEVÉLTŐL REJTŐ JENŐIG

Az első fennmaradt írások lányokhoz írt levelek. „Tucatnyi csajozós levél, köztük egy bizonyos Pipikéhez írt, aki a miskolci korszó szépe volt.” A következő forrás egy napló, ami pár hónapot ölel fel, „botrányosan ronda írással”, benne két Bözsiről is esik szó. „Kamuzós a srác, aki feltalálja magát.” A kamaszévek végén Rejtő verseket ír, előkerült egy írógéppel írt kötet 1923-ból: Ady-szerű látomások, a kamasz lélek kiadása, „nagyon rossz versek” ezek, s úgy írja alá őket, mint Jenő. Abbahagyja a gimnáziumot, majd a kereskedelmi iskolát is, és Rákosi Szióti fizetés színészképzőjébe jár,

ahol megszereti a színházat. Ebben az időszakban lesz Reich-ből Rejtő Jenő.

TÁRCANOVELLÁTÓL A BULVÁRLAPI

Az első Rejtő-mű – egy tárcanovella – 1928-ban jelenik meg nyomtatásban, az *Újság* című lapban. Címe: *Fizetni*. Kicsit magáról is szól az írás, hangvétele melankolikus, nyoma sincs még benne humornak. Szeretne állásba kerülni az Újságnál, ezért doktori iskolát, idősebb életkort „kamuzik” a jelentkezésnél, ám nem veszik fel. Viszont közlik írásait, tucatnál több novellája jelenik meg a lapban.

Világot látni indul, Nyugat-Európa felé veszi az irányt, de soha sem volt légiós, bár ez terjedt róla. A csavargást követően, 1930-ban Nagykörút címmel indít bulvárlapot, mely egyetlen számot ér meg. Aktuális pletykák, a pesti éjszakai figurái szerepelnek benne, techno-esszé, lélekelemzés és egy mini-ponyva, amit saját nevével jegyez.

PONYVAFÜZET ÉS OPERETT

A *Nyíl* című regényújításban olvasható 1932-ben A párisi front, melyben berlini élményeit veti papírra. Akkor siker arat, hogy kalózkidások készülnek és Romániában is megjelenik. Jönnek sorra a következő kisponyvák, a Világvárosi Regények sorozatban, de többségükben nem a humor dominál. Az utolsó füzetes regénye A detektív, a cowboy és a légió.

Színpadra szerző lett: kabarék, bohózatok, operettek szövegei fűződnek hozzá. Kellér Dezsővel is dolgozott együtt. Ismertebb Rejtő-operettek: a Gróf Figaro és az Urilány szobát keres.

FORDÍTÁS ÉS KALANDREGÉNYEK

Erich Kästner az *Eltűnt* miniatűr című regényét fordítja le németről magyarra – ez az első munkája a Nova Irodalmi Intézetnél. „Úgy gondoltam, hogy Kästner nem elég poénos, néha megtoldotta hát a szöveget.”

AZ EMLÉKTÁBLA KÖLTÖZIK:

Az író Reich Jenő néven, zsidó családba született, Reich Áron Lipót és Wolf Ilona gyermekeként, a Szövetség utca 22-ben. Ennek a helynek az elmúlt száz évben négyszer módosult a neve: volt Szövetség utca, Izabella utca és Hevesi Sándor tér is, mielőtt az író nevét megkapta. Nem meglepő, hogy a kalandos sorsú Rejtő Jenő emléktáblája jelenleg nem is a szülőházát ékesíti. A Rejtő Jenő utca 6. a család későbbi lakóhelye volt, így az emléktábla – némi csinosítás után – átkerül a Szövetség utca 22. falára. A Rejtő Jenő utca 6. pedig vadonatúj emléktáblát kap: Itt töltötte gyermekéveit Rejtő Jenő felirattal. A rejtély megoldását Thuróczy Gergelynek köszönhetjük.

kája a Nova Irodalmi Intézetnél. „Úgy gondoltam, hogy Kästner nem elég poénos, néha megtoldotta hát a szöveget.”

Humoros kötetei nyomán világszerte ismert, és sikeres íróvá válik az 1930-as évek végén, amikor kijön *A fehér folt* című novelláskötete. A Novánál összesen 14 regénye jelenik meg, köztük *A láthatatlan légió*, a *Piszkos Fred*, a *kapitány*, *A szőke ciklon*, *A tizennégy karátos autó*. „Meghekkelte a kalandregény műfaját.” A műfaji szabályok felrúgásában eleinte kockázatot látott a kiadó, Rejtő pedig lázadt az elvárásokkal szemben, de a kiadó végül engedett. Könyvei hatalmas sikert arattak, nagy bevételt hoztak.

Többnyire P. Howard és G. Lavery álnéven publikált.

Fiatalon, 1943. január 1-jén hunyt el, tízernyi más munkaszolgálatoshoz hasonlóan ő is eltűnt a Don-kanyarban.

Török Zsuzsa

Aki lerajzolta Rejtő Jenő humorát

Rejtő Jenő a mai napig az egyik legnépszerűbb és legolvasottabb magyar szerző, azonban eddig még senkinek sem sikerült igazán sikeresen feldolgoznia műveit színházban vagy filmen. Van azonban valaki, aki tökéletesen keltette életre Rejtő alakjait. **Korcsmáros Pálról**, Erzsébetváros egykori lakójáról van szó, akinek munkáit ma gyűjtik, emlékére díjat alapítottak, saját rajongói klubja van, eredeti képregényei csillagászati áron kelnek el.

A ceruza mestere 1916. május 22-én született Budapesten. A családban a képzőművészetnek semmiféle előzménye nem volt, ennek ellenére Korcsmáros már 15 éves korában intenzíven rajzolgatott. Kezdetben az *Újság* szerkesztőségé titkáráként dolgozott. Miután 1940-ben feleségül vette szerelmét, műszaki rajzolóként helyezkedett el a Kábelgyár Tervező Intézetében. Itt kezdett el rajzokat készíteni a gyár belső életéről.

A német megszállás után egy barátja a Magyar Királyi Honvédelmi Minisztérium alkalmazottjaként többszáz fejleces papírt csempészett ki, melyekre aztán hamisított nyílt parancsok kerültek. Korcsmáros dolga volt, hogy az eredeti miniszteri fejleces papírokon szereplő hamis német vagy magyar nyelvű szövegek alá parancsnoki aláírást és „eredeti” pecsétet hamisítson, hogy bajba jutott embereket mentsenek meg.

A felszabadulás után az *Ítélet* című lapnál helyezkedett el rendőri tudósítónak. Végig-

rajzolta a háborús bűnösök tárgyalásait, és jelen kellett lennie a kivégzéseknél is. Ha a tárgyalóteremben nem engedték dolgozni, akkor is mindent lerajzolt – emlékezetből. Valójában írni szeretett volna, de a rajzai egyre kelendőbb-

ek és népszerűbbek voltak. Közben kitanulta a politikai karikatúra műfaját is. Az 1946-ban indított Pesti Izében megjelenő Basi-sorozat meghozta az országos sikert. Csakhogy a lapot 1948-ban betiltották, így Korcsmáros a *Néphadsereg* című laphoz került képszerkesztőnek. A Rajk-per idején Boldizsár Iván áthívta a Magyar Nemzethez. 1952-ben azonban kizárták a pártból, ezzel együtt az állását is elvesztette. Szerencsére azt nem tiltották meg, hogy a Diafilmgyártó Vállalat „tanulságos” filmeket rendeljen tőle. Ebben az időben könyvillusztrációkat is készített. Mivel minden munka számított, ha a szükség úgy hozta, márpedig hozta, vásári árusok játékait festette ki.

„Korcsmáros még az egy-két kocka erejéig szerepeltett figurákban is emberi sorsokat képes megjeleníteni. Alakjai összetéveszthetetlenek egymással, annyira önálló egyéniségek.” Cserkúti Dávid grafikus, képregényrajzoló

Végül elérkezett 1957. február 3-a, ezen a napon indult el a ma már legendás Füles magazin, amelynek szerkesztősége a valamikori Pesti Izé munkatársaiból állt. A lap betagozódott az Ifjúsági Lapkiadó Vállalatba, így Korcsmáros Pálnak újra fix állása, fizetése volt. Ekkor indult legsikeresebb művészi korszaka. A lap felelős szerkesztője, Gál György pontosan ráértett, hogy Korcsmáros született képregényrajzoló. Hetente két-három oldalnyi történetet rajzolt Cs. Horváth Tibor szövegeire, korai haláláig több, mint 30 ezer képkockát. A Kádár-rendszer pontosan tudta, mi az a képregény, de hogy ne másolják az imperialisták találmányát, kitalálták a szocialista képregényt, ami irodalmi alkotásokból készült. A műfaj három óriása: Sebők Imre, Zórád Ernő és Korcsmáros Pál voltak.

Korcsmáros Pál és családja 1957. szeptember 7-én költözött a Síp utca 16-18-as számú házba. Éjjel-nappal dolgozott, pályája csúcsán 180 képkockát rajzolt meg havonta. Korcsmáros népszerűsége töretlen maradt, míg 1968-ban meg nem romlott a látása. Nemsokára kiderült: rákos. Dolgozott tovább, de a korábbi munkatempót már nem tudta tartani. Végül harminc kilóra fogyott, iszonyatos fájdalmai voltak. Korcsmáros Pál 1975. május 24-én, 59 éves korában hunyt el.

Halála után elkezdődött műveinek sikersorozata, amely azóta is tart.

Bóka B. László

Sikerdarabokkal indult a színházi évad Erzsébetvárosban

Török Zsuzsa

Több lábon áll a Gólem Színház

A Gólem Színház tavaly óta saját játszóhelyen, független színházként és vendéglátóhelyként több lábon áll, kávézójuk különleges, izraeli és más közel-keleti ételkínálatával a belváros kedvelt találkozóhelyévé vált. Ősszel egy Broadway-darab első magyarországi adaptációjával jelentkezik.

– A jelenlegi gazdasági, politikai helyzet az egyénre és a társadalomra egyaránt rányomja a bélyegét – mondta Borgula András, a Gólem Színház művészeti vezetője. – Előterbe kerülnek a napi problémák, az amúgy is meglévő feszültség az eddiginél is jobban ránk telepszik. Szomorú, hogy egyre többeknek kell mérlegelniük: a bevásárlás és a számlák kifizetése után marad-e pénzük feltöltődésre, kikapcsolódásra, például színház- vagy koncertjegyre. Mi ezzel együtt itt vagyunk, és itt leszünk, az eddigiekhez hasonlóan dolgozunk tovább, de a túlélés évadát fogjuk kezdeni ősszel.

Az évadban három új premiert terveznek. Október elején bemutatják Joshua Harmon *Rossz zsidók* című darabját Borgula András rendezésében. Jövő januárban gyerekelőadással jelentkeznek: Etgar Keret *Kócos macska* című darabját Cseri Hanna rendezi. Márciusban pedig az *Anyapa* munkacímű előadással készülnek: a Marianna D. Birnbaum Mici forgatókönyve és *Apu* című műve alapján készülő produkciót Borgula András állítja színpadra.

Király Dániel és Cseh Dávid produkciói a *Rosencrantz és Guildenstern halott* és a *Premier bully*, valamint a *Nekem is jár a kávé!* című színházi standup-est, ahol a társulat színészei mellett Göttinger Pál mesél.

de ahogy kialakul a programterv, jelentkezünk” – ígéri az új vezető.

BELVÁROSI SZÍNHÁZ: Fennállásuk legerősebb szezonja kezdődött

„Az évad első felében két hatalmas sikerű skandináv film színpadi változatát mutatjuk be a Belvárosi Színházban. Az életigenlő, vállaltan derűsre hangszerelt *Még egy kört* mindenkinek ősbemutatónak számít, mivel az előadás szövegkönyvéhez a film forgatókönyve mellett az eredeti darabot is felhasználták az alkotók” – fogalmaz Orlai Tibor producer.

A *Még egy kört* mindenkinek szeptember 21-én debütált Paczoly Béla rendezésében, szereplői Király Attila, Schruff Milán, Epres Attila, Debreczeny Csaba. Következő előadások: **október 15-én, 30-án, november 4-én, 14-én** lesznek a darabok.

Kerékgyártó István új drámája, a *Skorpió* decemberben kerül a belvárosi színpadra. A kortárs *Lear király* parafrázist Máté Gábor rendezi. Főbb szerepekben Mészáros Máté, Pataki Ferencet, Schruff Milánt és Csonka Andrást láthatják a nézők.

Fotó: Takács Attila

A Katona József Színházzal együttműködésben készül *A lavina*. A 2014-es svéd film forgatókönyvét Tom Price írta színpadra, az ősbemutató Londonban volt. A darabban a döntések súlyáról, a látszathalásról, középkorú férfiak és nők öndefiníciójáról, partnereikhez és gyerekeikhez fűződő viszonyáról esik szó, fanyar humorral és empátiával. A Katona József Színházzal együttműködésben készülő előadás rendezője Pelsőczy Réka, *A Lavina* bemutatója **február 25-én** lesz.

SPINOZA SZÍNHÁZ: Lakner bácsi, Popper Péter, Gábor Zsazsa

„A tavalyi évadban öt bemutató volt a Spinoza Színházban, a most kezdődő évadban talán csak 2-3-ra futja” – tájékoztat Sándor Anna a Dob utcai teátrum igazgatója.

Október 1-én mutatták be a *Ki volt Lakner bácsi?* című drámát Czeizel Gábor rendezésében, Grisnik Petrával és Ódor Kristóffal. Az előadás különleges apropója, hogy 130 éve született Lakner Artúr, aki saját színházában olyan zsidó gyerekekből nevelt nagy művészeket, mint Ruttkai Éva, Galambos Erzi vagy Harkányi Endre. Következő előadás: **október 26-án**.

Popper Péter, aki novemberben lenne 90 éves, száznál is többször állt közönség elé a Spinozában. „A 100. előadására mutattuk

be 2010-ben a *Poppera* c. zenés játékot, s ezt szeretnénk most Péter születésnapja alkalmából felújítani” – mondja Sándor Anna. „Tavasszal pedig reményeink szerint Gábor Zsazsa életét mutatjuk be” – teszi hozzá.

Újítás a teátrumban, hogy a produkciónak igényes minőségű felvételek készülnek, amit az eSzínházon keresztül a szélesebb közönséghez is eljuttatnak. „Mivel valamilyen darabunk ősbemutató, ezért a színházi felvételeinket angol és más nyelvű felirattal megpróbáljuk másutt a nagyvilágban értékesíteni” – zárja gondolatait a Spinoza tulajdonosa, megemlítve, hogy a 2023/24-es évadban színművészeti hallgatók is biztosítanak lehetőséget előadásokra.

MADÁCH SZÍNHÁZ: VIII. Henrik hat felesége popbandát alapít

Október 15-étől ismét egy világsiker kerül a deszkákra, tudtuk meg Szirtes Tamás igazgatótól.

A történelem és a popzene rajongói a *Six* című koncertmusicalnek tapsolhatnak. VIII. Henrik hat feleségének történetét non-replica változatban láthatják az érdeklődők. Az előadás különlegessége, hogy a színpadon nemcsak a királyné, de a zenekar tagjai is nők lesznek. Férfiak nézőként foglalhatnak helyet a deszkán, a tervek szerint ugyanis a „trónterembe” is válhatnak jegyet a vállalkozó szelleműek.

A *SIX* című koncertmusical kettős szereposztásban mutatják be, az egyikben színésznők, a másikban popénekesnők alakítják a királynékat, mint például Horányi Juli, Hien, Veres Mónika Nika, Singh Viki. A szerzők eredeti módon nyúltak a történelmi témához: VIII. Henrik hat felesége újra él, popbandát alapít, és miközben a hölgyek elmesélik házasságuk történetét, megvívják a legkirályabb királyné címért.

Szeptember közepétől már látható a Madách színpadán a másik új musical, a *Pretty Woman* is!

Kulturális főváros = Erzsébetváros!

„A beruházás a kultúrába számunkra az egyik legfontosabb befektetés. Fantasztikus büszkeség, hogy ebben a kerületben ilyen színházak vannak, mint a Belvárosi Színház, de sorolhatnám az összes többi is. Bízom benne, ha szorgalmasan és hatékonyan dolgozunk, senki sem vonja majd kétségbe: Erzsébetváros Budapest kulturális központja, a fővároson belül a kulturális főváros! Szeretnénk, ha önök ugyanezt éreznék. Ezért minden évben megköszönjük a munkájukat egy színházi előadással” – fogalmazott **Niederemüller Péter** az önkormányzat dolgozóinak, akik szeptember 25-én ajándékba kaptak egy fergeteges komédiát. Az időskori szerelemről szól a *Kalamazoo*, melyben Hernádi Judit és Kern András hódítja meg egymás és a nézők szívét. **tzs**

RS9 SZÍNHÁZ: A jeni író élete monodrámban

Október 18-án, 19:30-kor jönnek új premierrel a Rumbach utcai színháztermükben, címe: *Anonim szerelmesek*. A retrófuturista kémdráma a Budapesti Anarchista Színház bemutató előadása. A darab 2017-ben játszódik, miután az emberiség kihalt és csak a magyarok éltek túl a katasztrófát...

A Vallai-kertben viszik színre **október 20-án, 19:00-kor** a *Mariella Mehr* élete előadást, mely az RS9 saját produkciója. A cigány nép harmadik legnagyobb európai kisebbségeként tartják számon a jenseket, akik a biológiai néptartás áldozataivá váltak. Mariella Mehr jeni író-nő volt, róla szól Lábán Katalin rendezése, melyben Rácz Magdát láthatjuk.

APERTÚRA: ahol az előadások mindig 18:45-kor kezdődnek!

A k2 Színház tagjaiból alakult Apertúra társulata szeptember 11-én kezdte lendületes évadát a *Rebellesek* című előadással, a Csányi utca 3-ban, a Gólem bázison.

Karácsony előtt díszbemutatóval készül a csapat. *A nagy erdő, mely tele van homállyal* című előadást Benkó Bence írja és rendezi, a zeneszerzője Horváth Szabolcs lesz. „A tiszteszlári vérvád kapcsán elharapódzó indulatok sűrű erdejében bolyong majd a csapat” – olvasható a társulat közleményében.

Műsoron marad a Bíró Bence és Benkó Bence által jegyzett *Rebellesek* és a *Hidegpont*,

FÉSZEK MŰVÉSZKLUB: Életet adnak a vegetáló klubnak

Fejes Márta igazgató érdeklődésünkre elmondta, hogy jelentős változásokon megy keresztül intézményük: „Tagfrissítéssel, fiatalítással, új elnökséggel szeretnénk életet adni a vegetáló klubnak és megtölteni értékes, modern programokkal. Az átalakulások kapcsán az évad tervezése csúszásban van,

Fahidi Éva: Újrakezdeni mindig lehet

Szeptember 11-én meghalt Fahidi Éva, Erzsébetváros díszpolgára. Kilencvenhét évet élt, eljutott szinte az emberi kor végső határáig, még-

is úgy érezzük, korán hagyott itt minket. Annyi életszeretetet, bölcsességet és emberséget lehetett tőle tanulni, mint csak nagyon kevesektől. Legfeljebb azoktól, akik megjárták a földi poklot, s épp ezért tudják, hogy a béke minden pillanata felbecsülhetetlen ajándék. Fahidi Éva holokaustt túlélő volt, s legfőbb hivatásának tekintette, hogy Auschwitzról beszéljen.

Debrecenben született 1925-ben, asszimilálódott polgári zsidó családban. Kikeresztelkedett szülei katolikus leánynevelő intézetbe írták és nyolc évvel fiatalabb kishúgát, Gili-két. Éva imádott táncolni, zongoraművészek készült, de minden álmát kettétörte a háború. 18 éves volt, amikor 1944 májusában családjával Auschwitzba deportálták. Érkezésük után a férfiakat és a nőket külön szelektálták, az idősebbeket és a gyerekeket pedig a gázkamrákba terelték. Köztük Éva édesanyját és kishúgát is. Sem őket, sem édesapját nem látta többé. Elköszönni sem tudott tőlük.

Fahidi Éva népes családjából egyedül élte túl a holokaustot, de a szeretteit még sok éven át hazavárta. A háború után külkereskedő lett, és a háborúról 59 évig egyáltalán nem beszélt. 78 éves volt, amikor először ment vissza Auschwitzba, s megdöbbenve látta, hogy a ha-

lálgyárból afféle turistalátványosság lett. Akkor átszakadt benne valami, s úgy érezte, nem hallgathat tovább a múlttól. Megírta A dolgok lelke című önéletrajzi könyvét. Külföldön és idehaza is rengeteg helyre hívták meg előadásokat tartani. Leginkább iskolákba szeretett járni, fiatalokkal találkozni. De Fahidi Éva is örökfiatal maradt a lelkében. Sőt, még a gyerekkorában tanult balett mozdulatokat sem felejtette el. Amikor a Tünet Együttes vezetője, Szabó Réka felkérte, hogy A dolgok lelke alapján csináljanak egy modern táncelőadást, Éva azonnal igent mondott. Vállalta a színpadi szereplést is, egy profi táncosnővel, Cuhorka Eme-sével. A *Sóvirág* című előadásukat a Vígszínházban mutatták be, és Éva 90 évesen állt először színpadon. Ezzel gyermekkorára nagy álmát is megvalósította. De leginkább annak örült, hogy a modern tánc nyelvére olyan fiatalokhoz is eljutott a holokaustt üzenete, akikhez korábban nem. Az előadás próbái alapján forgatta Szabó Réka rendező *A létezés eufóriája* című filmjét, amely számos nemzetközi díjat nyert.

Tünet Együttes : Sóvirág. Fotó: Mészáros Csaba

Lehet-e ennél teljesebb és tanulságosabb egy emberi élet? Fahidi Éva előadásai, írásai, bár a holokausttól szóltak, sohasem a rettenetet akarta továbbadni. Éva mindenkivel tegeződött, hihetetlen közvetlensége, derűje életenergiát sugárzott. Elmondta azt is: Auschwitzban értette meg, hogy a közösség, a kultúra mennyire fontos: „Amikor a halálgyárban az éhséget már nem bírtuk elviselni, verseket mondtunk, mert ez segített abban, hogy embernek érezhessük magunkat.”

Fahidi Éva minden sorával és szavával élni tanított minket. Második memoárját, *A szerelem alanya és tárgya* című könyvét unokáinak ajánlotta: „hogy tudják, újrakezdeni mindig lehet”. **S. Zs.**

ERZSÉBETVÁROS POLGÁRŐRE

Aki nem tudott nemet mondani

Sanyi bácsi a Nyugatiban, a vonatról lelépve váratlanul esett össze. Éva asszony, a feleség nyújtotta volna felé a kezét. Az utasok felszólították. Hazajutott, de mentőt kellett hívni. Gyenge volt, dőlt róla a víz, Cegléd felől hét-nyolc óra után befutott az a mentő. Aztán ment minden protokoll szerint: Honvéd, Péterfy... nagyon gyenge volt, még négy hónapig küzdött. Utolsó este hatra járhatott, Éva indult volna, Sanyi kérte, maradjál egy kicsit, szorongatta a kezét. De Éva asszony szabálykövető volt. Nehezen bocsátja meg magának. Mert reggel megszólalt a telefon.

Meghalt egy polgárőr a kerületben. Mezei Sándor 1992-ben alakította meg a Bünt megelőzési Polgárőr Egyletet, melynek az utolsó napokig elnöke volt. Azóta más szervezet is alakult, de Mezeiék egylete volt az első. A polgárőrségnek a rendszerváltás után respektusa volt. A rendőrök előre köszöntek az utcán. Autót kaptak, CB rádiót, gyakori volt az autó feltörés. Több utcán voltak a színésztől a mérnöki, vállalkozói. (A legtöbben tiszteletbeli tagok voltak. Mezei Sándor az aktívak közé tartozott.) Ha a rendőrség kérte, éjjel kettőkor tíz embert is ki tudott állítani.

A házaspár igazi válságkezelőből, a román határ szomszédságában fekvő Létavértesről került Erzsébetvárosba egy házmeztelakásba. Az iskolából ismerték egymást, összetartottak jóban-rosszban, három fiúk született. Szakmája szerint Sanyi bácsi hidegburkoló volt, de a szakmát nem gyakorolta, a helyi sírkövesnél dolgozott, Éva a vágóhid készítő raktárában talált munkát. De jött a rendszerváltás, meghalt a sírköves, eltűntek a munkahelyek. Házukat a főtéren eladták. A nagyvárosban gyökeret verni

harmincöt évesen önmagában is válság. Éva a lépcsőt mosta, kereskedett, Sándor több váltás, kanyar után letette a vagyonőr vizsgát. Szenvedélye lett a polgárőr szolgálat. A Rózsák terén az Alsóerdősor utcában mindenki ismerte. Mondják is, akik Évával szembejönnek: „Jaj, Évikém. A Sanyi bácsi? Ezt nem tudom elhinni.”

Harminc év alatt sok minden történik. Segítettek árvizeknél, adományt szállítottak, rendezvényeket biztosítottak, részt vettek népszámlálásokban, az 2022-ben elhunyt jogvédő, Setét Jenő oldalán dolgoztak. Zilált családi viszonyok között élő fiatalokat gyámoltak. Felügyeltek az iskolaközi zebra mellett. Mezei úr tapasztalatból is tudta, mit jelent a gyors segítség. Az ő-élmény talán az volt, hogy négy-évesen beleesett egy szárazkútba és három nap után találták meg. Egy időre még beszélni is elfelejtett. Mezei Sándort mindig hívhették. Ahogy asszonya mondja: Sanyi nem tudott nemet mondani.

Éva asszony most egyedül maradt. Ő mondja, nem fogja feladni, a polgárőrséget nem akarja elengedni. Még pár nap, összeszedi magát és újra nekiindul. Sanyi bácsi ezt akarná.

B. A.

A Csicsergő lelke volt

Zselinszky Tibornét, a Csicsergő óvoda volt vezetőjét szeptember 18-án búcsúztatták a Farkasréti temetőben.

Kézben tartotta a dolgokat, felemelte, repítette, magasabbra.

Folyvást ötletelt, kapcsolatokat épített, együttműködött, működtetett.

Épített, megerősített, támogatott, pozitív visszajelzést adott.

Inspirált, bátorított, szelíden tanított, kézen fogva vezetett.

Elsőnek érkezett, délután megvárta az ügyelet kezdetét, csak utána indult haza.

Ezer fokon izzott, szenvedéllyel művelte hivatását. Nyitottan a kollégák, az emberek, a világ, s minden újdonság felé.

A tapasztalásban hitt, a kísérletezésben: hogy a gyermek úgy tanul, ha megéletheti a környezetét, a természetet, az élővilágot.

Érzékeny emberként érzékenyített, elfogadott, elfogadásra nevelt.

Név szerint ismert a Csicsergőben minden szülőt, minden ovist.

Átölelt, védett, szeretett.

„Van a tiszta gyerek, és van a boldog gyerek. A legfontosabb, hogy a gyerek boldog legyen.”

Otthon is nagy lángon égett. Anyaként, gyermekként, feleségként. Sosem fáradt el, vagy sosem mutatta?

Kézben tartotta a dolgokat az utolsó pillanatig, hitt, küzdött, előre nézett.

Icát, Ica nénit mindenki szerette.

Váratlanul, ijedősen hirtelen lépett át a túlsó partra. Még búcsút inteni sem hagytak időt.

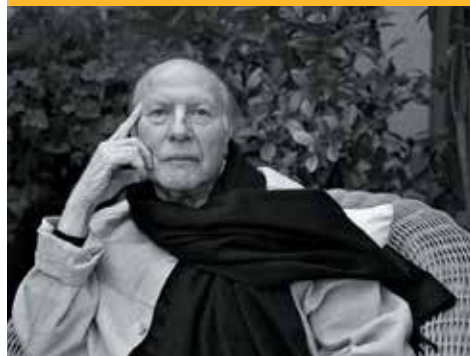
Vidám és kedves, sugárzóan szép és okos nő, jó ember volt. Igen, muszáj leírni: volt.

Hol volt, hol nem volt, a Csicsergő ovi lelke volt.

tzs

Erzsébetváros Kincsei

LECÖVEKELT SZAVAK – Kertész Imre-séta

**2023. október 20-án és 25-én
17 órakor**

Limitált létszám: CSAK 25 fő

A sétán csak regisztrációval lehet részt venni. Sétavezető: **Kiss Eszter színművész**, a Katona József Színház tagja

Nobel-díjas írókat, Kertész Imrét mindannyian ismerjük. De vajon tudunk-e életéről többet, mint azt, hogy a halál torkából hazatért és megírta a Sorstalanságot? Pedig sok szállal kötődik a VII. kerülethez, ahol több helyütt is lakott, életének fontos színterei közül jó néhány Erzsébetvárosban található. Kétórás sétánkon ezeket a helyszíneket látogatjuk végig, az állomásokon elhangzó irodalmi részletek mellett pedig Kertész Imre életéről és műveiről kaphatnak izgalmas információkat. A sétánk a Gutenberg-téren kezdődik és a Gólem Színháznál (Csányi utca 3.) ér véget. Utunk nagyjából 2 kilométer hosszú, de több állomáson is lehet ülni.

Gyülekező: a séta indulása előtt 15 perccel a VIII. kerületi Gutenberg téren dr. Fodor József szobránál.

A séta ára: 2500.-

A séta regisztrációhoz kötött, azon ugyanis összesen 25 fő tud részt venni.

Kérjük a következő e-mail címen regisztráljon: **ertektar@erzsebetvaros.hu**

Regisztráció nélkül nem tud a sétán részt venni!

A program Erzsébetváros Önkormányzat Értéktár Bizottságának a Culturart Kft. közreműködésével megrendezésre kerülő városi sétája.

KÉPVISELŐK FOGADÓÓRÁI

EGYÉNI KÉPVISELŐK

1. választókerület
UJVÁRI-KÖVÉR MÓNIKA

Előzetes megállapodás alapján
Telefon: +36 1 462 3374;
e-mail: ujvari-kover.monika@erzsebetvaros.hu;
Facebook: @ujvarikovermonika

2. választókerület
BÁRDI ZSUZSANNA

Előzetes megállapodás alapján
Telefon: +36 30 227 4859;
e-mail: bardi.zsuzsanna@erzsebetvaros.hu;
Facebook: [bardi.zsuzsanna.momentum](https://www.facebook.com/bardi.zsuzsanna.momentum)

3. választókerület
DR. KISPÁL TIBOR

Fogadóóra: minden hónap második péntekén, 14.00–16.00 óráig.
Helye: Nyugdíjas Klub, Király u. 97.
Telefon: +36-1-462-3207;
e-mail: kispal.tibor@erzsebetvaros.hu

4. választókerület
RIPKA ANDRÁS

Előzetes megállapodás alapján:
E-mail: ripka.andras@erzsebetvaros.hu

5. választókerület
MOLNÁR ISTVÁN

Előzetes, 10-14 óra közötti megállapodás alapján személyesen felkeresem lakóimat
Telefon: +36 1 462 3137;
e-mail: molnar.istvan@erzsebetvaros.hu

6. választókerület
SÁLI ANNAMÁRIA

Előzetes megállapodás alapján
Telefon: +36 30 227 4859;
E-mail cím: sali.annamaria@erzsebetvaros.hu;
Facebook: [sali.annamaria.momentum](https://www.facebook.com/sali.annamaria.momentum)

7. választókerület
SZÜCS BALÁZS

Minden hónap első hétfőjén, 16-18 óráig vagy előzetes megbeszélés alapján
Telefon: +36 30 690 9149;
Facebook: @azenkepviselom

8. választókerület
NAGY ANDREA

Előzetes megállapodás alapján
Telefon: +36 1 462 3226;
E-mail cím: nagy.andrea@erzsebetvaros.hu;
Facebook: Nagy Andrea képviselő

9. választókerület
DEVOSA GÁBOR

Előzetes megállapodás alapján
Telefon: +36-1-462-3106 vagy +36-30-900-3311

10. választókerület
BÓNUS ÉVA

Előzetes megállapodás alapján
Telefon: +36 30 227 4859;
E-mail cím: bonus.eva@erzsebetvaros.hu;
Facebook: [bonus.eva.momentum](https://www.facebook.com/bonus.eva.momentum)

LISTÁN MEGVÁLASZTOTT KÉPVISELŐK

BENEDEK ZSOLT

Előzetes megállapodás alapján
E-mail: benedek.zsolt@erzsebetvaros.hu

GARAI DÓRA

Előzetes megállapodás alapján
telefon: +36-30-227-4481;
Facebook: [groups/elheterzsebetvaros](https://www.facebook.com/groups/elheterzsebetvaros)

RADICS BÉLA

Előzetes megállapodás alapján
Email: radics.bela@erzsebetvaros.hu

VERES ZOLTÁN

Előzetes megállapodás alapján
E-mail: veres.zoltan@erzsebetvaros.hu

Hogyan takarékoskodjunk a vízzel?

A zuhanycsőre felszerelhető, úgynevezett **átfolyás-szűkítő eszköz** az egyik leghatékonyabb módszer a víz- és energiatakarékosra. A csaptelepek ugyanis úgy vannak kialakítva, hogy zuhanyozásnál túl sok víz folyik el, 12-18 liter percenként. S mivel általában meleg vízben tusolunk, rengeteg energiát pazarolunk el. Mindez a fenntarthatóság szempontjából is káros. Van azonban egyszerű és olcsó megoldás: szűkítők behelyezésével az átfolyó víz mennyiségét akár 30-70 százalékkal is csökkenthetjük, s ezzel a havi

rezsiszámláinkon is spórolhatunk, és a környezetünket is védjük. Ilyen szűkítő berendezések egy-két ezer forintért kaphatók bármelyik öko- vagy barkácsboltban. Ám, ha valaki nem tud ezzel otthon bízni, kérheti az önkormányzat segítségét. Amennyiben szeretné víz- és energiafogyasztását csökkenteni, írjon a viztakarekossag@erzsebetvaros.hu címre, vagy töltsse ki az ügyfélszolgálatokon elérhető igénylőlapot. Az önkormányzat ingyen biztosítja a zuhanyzóra felhelyezhető eszközt, sőt, szakembert is küld, aki ezt pár perc alatt felszereli a fürdőszobában. **S. Zs.**

III. Kemény Henrik Bábkészítő pályázat

Készítsd el saját készítésű bábot, és hozd el a K11 Művészeti és Kulturális Központbanyitvatartási időben.

Értékes nyereményekkel készülünk!

Nevezési határidő: 2024. január 13.

A műveket három korosztályban várjuk: óvodás, általános és középiskolás. A zsűri által kiválasztott mű és alkotója az eredményhirdetés napján szerepelhet Barna Zsombor *Vitéz László* című bábelőadásában. További információk és díjazás:

Muskátlí örökbefogadás!

Hamarosan érkeznek az erősebb hidegek, így az erzsebetvárosi virágtartó oszlopokat díszítő 10 ezer tő muskátlí már nem lehet sokáig a szabadban. Az önkormányzat azonban nem tud annyi növényt tárolni, amennyi a kerületet díszíti tavasztól ősziig. Hogy a virágok új otthonra leljenek, idén is megszervezzük a muskátlíbefogadó akciót. Az akción való részvételhez VII. kerületi lak-

címekártyát kell felmutatni. A befogadó akció a készlet erejéig tart, a kiszolgálás érkezési sorrendben történik. A muskátlíkat virágcserep nélkül, földlabdával együtt adjuk.

Időpont: 2023. november

11. (szombat) 8 és 12 óra között

Helyszín: Almássy tér (az Almássy utca felől)
Klauzál tér (a vásárcsarnok bejáratával szemben)

Támogatás kerékpár és rollervásárláshoz!

Erzsébetváros Önkormányzata egyéni közlekedési támogatást nyújt 16. életévüket betöltött, nappali tagozaton tanuló, és állandó VII. kerületi lakcímmel rendelkező fiataloknak. A felső korhatár 25 év. A támogatás kétféleképpen használható fel. Kerékpárvásárláshoz 60 000 forintot, a hagyományos, tehát nem elektromos roller vásárlásához 30 000 forintot lehet igényelni. Ezt a támogatást egy személy, csak egyszer veheti igénybe. Az igényléshez lakcímkártyára és iskolalátogatási igazolásra van szükség. A kérelem benyújtásának határideje október 31. Tehát, aki még nem élt ezzel a lehetőséggel, siessen!

APRÓHIRDETÉSEK

Házhoz megyek! Fogsor készítését, javítását vállalom garanciával. Hívjon bizalommal: 06-20-980-3957!

Fiatál diplomás házaspár életjáradéki szerződést kötne idős hölggyel vagy úrral. Tel.: 06-30-965-0495.

Bélyeget, papír-, fémpénzeket, festményeket és egyéb régiséget vásárolunk, árverésre átvesszünk. VI. ker., Andrassy út 16. Tel.: 317-4757, H-Sze: 10-17, Cs: 10-19.

SZOBAFESTÉS, mázolás, tapétázás bútormozgatóval. Parkettacsiszolás, aljzatkiegyenlítés, PVC-, szőnyegpadló-lerakás. Minőségi, precíz munka, mérsékelt áron. (Alapítva: 1998.) Csapó György: 06-31-780-6430, 06-1-229-5694, festesma.iwk.hu

Gyógyepedikűrös 30 éves gyakorlattal házhoz megy (ingyenes kiszállással). Körömbenövés, tyúkszem- és bőrkeményedés eltávolítása minden korosztálynak, férfiak számára is. Tel.: 06-20-938-9031.

PÉNZMÚZEUM
Magyar Pénzmúzeum és Látogatóközpont

INGYENESEN látogatható!

1122 Budapest, Krisztina krt. 6.

PENZMUZEUM.HU

GYEREKEKET és FELNŐTTEKET egyaránt szeretettel vár a Széll Kálmán téri **PÉNZMÚZEUM és PANORÁMA TERASZ!**

NYITVATARTÁS

hétfő	9:00 – 17:00
kedd	ZÁRVA
szerda	9:00 – 17:00
csütörtök	9:00 – 19:00
péntek	9:00 – 17:00
szombat	10:00 – 18:00
vasárnap	10:00 – 18:00

MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívjuk olvasóinkat **Erzsébetváros megemlékezésére az 1956-os forradalom 67. évfordulójáról, melyet az Örkeny Színház művészeinek részvételével október 23-án 11:00 órakor tartunk a Rózsák terén.**

MŰSOR:

Himnusz

Niedermüller Péter, Erzsébetváros polgármesterének ünnepi köszöntője
Illyés Gyula: Egy mondat a zsarnokságról
Elmondja: Dóra Béla, Jéger Zsombor, Kókai Tünde, Patkós Márton, Zsigmond Emőke, az Örkeny Színház művészei
Koszorúzás
Orbán Ottó: A dán király főszámvevő jelentése a Fortinbras & Fortinbras cég átvilágításáról
Elmondja: Pogány Judit
Szózat

Változik az építési szabályzat

A kerületi főépítész irodája tájékoztatja Erzsébetváros lakosait, hogy Önkormányzatunk módosítani kívánja Erzsébetváros Építési Szabályzatát és Településképi rendeletét. A módosítás célja elsősorban a megváltozott felsőbb szintű jogszabályokhoz való jogharmonizáció. A partnerségi tájékoztatóról további információ az Önkormányzat weboldalán található.

Az ERÖMŰVHÁZ műsorkínálata 2023. október 12. – november 16. között. A programok változhatnak. Az ajánlónkban szereplő eseményekkel kapcsolatban mindig tekintsek meg az aktuális információkat a kulturális intézmény honlapján: www.eromuvhaz.hu

K11 Művészeti és Kulturális Központ és K11 Labor

Budapest VII. ker., Király utca 11. Jegyek kaphatók online a jegy.hu és a jegy1.hu oldalakon, valamint a helyszínen hétköznapokon 10 és 16 óra között, és rendezvények kezdete előtt. További információ: www.facebook.com/kiralyutca11 és www.k11.hu, e-mail: titkarsag@eromuvhaz.hu.

10.12. | 10:00

MŰVÉSZETI CSOPORTOK ÉS SZÓLISTÁK ORSZÁGOS TALÁLKOZÓJA

Az „Életet az éveknek” Országos Szövetsége műfaji megkötés nélkül várja a megyék és a budapesti kerületek fellépőit. Regisztráció: regisztracio@eromuvhaz.hu. A programon a részvétel ingyenes.

10.12. | 19:00

A VELÜNK ÉLŐ ERZSÉBETVÁROS: GENERÁCIÓK

Filmvetítés és beszélgetés a Budapest 150 emlékévként. Meghívott beszélgetőpartnerek: Závada Pál és Závada Péter. A programon a részvétel ingyenes.

10.13. | 19:00; 11.10. | 19:00

BÁCSKAI JULI PSZICHOSZÍNHÁZA

A pszichológia tudománya szórakoztató színházi formában. Két színész játszik, improvizál a pszichológus forgatókönyvére. Minden előadás egyedi, egy-egy és megismételhetetlen. Jegyek elővételben: 2500 Ft | Jegyek a helyszínen: 3200 Ft

10.18. | 20:00

FEKETEÜGY ZENEKAR: HETEDHÉT KONCERT

Népek zenéi, határok és gátlások nélkül. Jegyek elővételben: 1500 Ft | Jegyek a helyszínen: 2500 Ft

10.19. | 10:00 EGÉSZSÉGNAP

Az egészségnap keretében a délelőtti órákban különböző szűrővizsgálatokon lehet részt venni: vérnyomás és vércukor mérés, látásvizsgálat, hallásvizsgálat, ortopédiai szűrés. 12 órától dietetikus tart előadást a szív és érrendszeri, a daganatos és a mozgásszervi betegek számára ajánlott ételmisszelekről. A program regisztráció köteles. Regisztráció: regisztracio@eromuvhaz.hu. A programon a részvétel ingyenes.

10.19. | 19:00 ÉL-E MÉG PETŐFI?

Vörös István irodalmi estje
Mi lett volna, ha Petőfi nem hal meg a segesvári csatában, hanem tovább él, akár bujdosva is, akár álnéven... Jegyek elővételben: 1500 Ft | Jegyek a helyszínen: 2500 Ft

10.20. | 20:00 K11 X BIDE FILMKLUB

Sós Ágnes: Láthatatlan hurok

Pusker Júlia és Ágnes. Egy kecskeméti testvérpár. Mindketten csodálatosan hegedülnek. Tehetségüket több hazai és nemzetközi versenyen való sikeres szereplés bizonyítja. Betekinthetünk a Pusker lányok világába, amiben a zene és egy családi titok mellett a különleges testvéri kapcsolat játssza a főszerepet. Jegyek elővételben és a helyszínen: 1000 Ft

10.21. | 11:00 SUSTAINABLE KITCHEN:

Design történeti előadás és varró workshop a K11 Laborban. Jegyvásárlás csak online elővételben lehetséges! Jegyár: 3000 Ft

10.24. | 14:00 ÖREGEDJ SZÉPEN!

Mentálhigiénés tanácsadás, demencia megelőzés tréning. Előadó/tréner: Kovács Krisztina mentálhigiénés szakértő. Az öregedés, mint folyamat, az evolúció terméke, jelen tudásunk szerint, sajnos, nem visszafordítható és nem megállítható. Ugyanakkor, úgy tűnik, lassítani, és az életminőségen javítani már mai tudásunk szerint is lehetséges. A programon a részvétel ingyenes.

10.24. | 18:30 MEET THE ARTISTS:

tárlatvezetés a Printa kiállításán a K11 Laborban
Az eseményre a belépés ingyenes.

10.25. | 20:00 HORÁNYI JULI ÉS OLÁH DEZSŐ DUÓ: Magyar jazz legendák

A műsorban ismert jazz sztenderdek hangzanak el és olyan popszenák, melyek szintén hazánk kiváló jazz zenészeinek alkotásai – hiszen a zenei műfajok között van átjárás! Jegyek elővételben: 1500 Ft | Jegyek a helyszínen: 2500 Ft

10.26. | 19:00 POKET EST

Móricz Zsigmond levelezéskötete. A POKET Móricz levelezéskötete hiánypótló jelentőségű ugyanis Móricz Zsigmond és Holics Janka levelezése még sosem jelent meg nyomtatásban. Jegyek elővételben: 1500 Ft | Jegyek a helyszínen: 2500 Ft

10.27. | 19:00 ANALÍZIS (TÁRSASÁG)

Irodalmi találkozások önmagammal. Téma: Örület – Csáth Géza idézeteivel
Házigazdák: Juhász Anna (irodalmár) és Rácmolnár Lili (pszichológus) Hogy vesszítjük el a kontrollt az élet felett és mi történik addig? Hol végződik a valóság és hol kezdődik a képzelte világ? Jegyek elővételben: 1500 Ft | Jegyek a helyszínen: 2500 Ft

10.31. | 14:00 IDŐSEK EGYETEME

A Demenciával élő emberek ellátási lehetőségei, 2. rész. Vendégünk Mátyás Katalin, az Újbudai Szociális Szolgálat vezetője. Az Életet az éveknek Szövetség és a Szomszédok Nyugdíjas Szövetkezet közös programja. Jegyek elővételben és a helyszínen: 500 Ft

11.02. | 19:00 #OLVASNISZABAD

Házigazda: Szendrői Csaba (Elefánt)

Szendrői Csaba (költő, Artisjus díjas szövegíró, énekes, az Elefánt zenekar frontembere) hónapról-hónapra olvasni hívja a követőket, majd közös beszélgetésre invitálja a résztvevőket. Jegyek elővételben: 1500 Ft | Jegyek a helyszínen: 2500 Ft

11.03. | 19:00

HÍRŐS GASZTROSZÍNHÁZ:

Éhség – Premier!

A legkiválóbb borok mellé, a legkiválóbb irodalmi művekből válogattunk a párkapcsolat különböző fázisait élénkítő jeleneteket. Előadók: Bata Éva és Bárnai Péter színművészek. Jegyek elővételben: 1500 Ft | Jegyek a helyszínen: 2500 Ft

11.04. | 14:00 VEGÁN 1X1 – Sushi készítés

Workshop a Vászonzsákoslány vezetésével
Most Japánba kalauzol el titeket Vászonzsákoslány! A sushi készítő-főző workshopon nem csak a vegán maki készítését sajátíthatod el, ugyanis desszert gyanánt mochi (azaz rizslisztből készült japán édesség) is terítéken lesz. Jegyek elővételben: 1500 Ft | Jegyek a helyszínen: 2500 Ft

11.07. | 14:00 SZENIOR ÖRÖMTÁNC

A szenior örömtánc kimondottan az idősebb korosztály számára kitalált, új, közösségi mozgásforma. Nincs szükség sem táncpartnerre, sem előzetes tánc tudásra. A programon a részvétel ingyenes.

11.07. | 19:00 KÍVÉZ-EST

Minden, ami általános tudnivaló

A Jóbarátok láthatták a Lostot? Milyen színű a jegesmedve bőre? Mi a közös a tusában, a pecsétben és az elemekben? Hasonló furfangos kérdések várhatóak az általános kvíz estjén. Jegyek elővételben és a helyszínen: 1000 Ft

11.08. | 19:00 SZÓSZÓLÓK

Dalszövegírók, dalszerzők a K11 színpadán

Házigazda: Hegyi György. Vendég: Orsovai Reni

Jegyek elővételben: 1500 Ft | Jegyek a helyszínen: 2500 Ft

11.09. | 10:00 MESTERKURZUS

Különböző tájegységek népdalai. Interaktív előadás és daltanulás. A program ingyenes de előzetes regisztrációhoz kötött. Regisztráció: regisztracio@eromuvhaz.hu

11.09. | 18:00 KOMBUCHA BIOPLASTIC WORKSHOP

a K11 Laborban A résztvevők bakteriális cellulóz és más természetes összetevők hozzáadásával saját bioplasztik mintát hozhatnak létre. Jegyvásárlás csak online elővételben! Jegyár: 3500 Ft

11.11. SZABAD A SZÍNPAD! 2023

Könnnyűzenei tehetségkutató nap

A K11 önálló, zenei tehetségkutatója, ahol 30 év alatti, fiatal zenészek és zenekarok méretetnek meg saját szerzeményeikkel. A pályázatra jelentkezők közül kiválogatott legjobb tíz produkciót ezen a napon élőben is hallhatjuk a színpadon. Zsűri: Németh Juci (énekesnő, zenész), Balla Gergely (Platon Karataev – énekes, gitáros, dalszerző), Hegyi György (dalszerző, zenész, az Emil.RuleZ! zenekar alapító tagja). A közönség számára a belépés ingyenes.

11.14. | 19:00 FFS KIÁLLÍTÁSMEGNYITÓ a K11 Laborban.

Az FFS (Fiatalok Fotóművészeti Stúdiója) új tagjainak bemutatkozó csoportos kiállítása. A kiállítás december 8-ig látogatható! A programon a részvétel ingyenes.

11.15. | 20:00

BALLA-CZ.K. – PLATON KARATAEV DUÓ

Tavaly januárban jelent meg a Platon Karataev harmadik nagylemeze, a Partért kiáltó, aminek dalaiban a zenekar tovább merül és a létezés magját igyekszik körbejárni. Jegyek elővételben: 2500 Ft | Jegyek a helyszínen: 3000 Ft

11.16. | 19:00 A VELÜNK ÉLŐ ERZSÉBETVÁROS:

Mesterségek. Filmvetítés és beszélgetés a Budapest 150 emlékévként. Résztvevők: Ursuslupus, RKBK - RideKálmán bringaboltocsa, Betonka A programon a részvétel ingyenes.

Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény

Budapest VII. ker., Nefelejcs utca 26. Jegyek kaphatók online a jegy.hu és a jegy1.hu oldalakon, valamint a helyszínen. www.facebook.com/rothmuzeum és www.eromuvhaz.hu, e-mail: titkarsag@eromuvhaz.hu

10.12. MAT-ON-THE-MOON / MINDFULNESS A MÚZEUMBAN (Múzeumok Őszi Fesztiválja)

Mindfulness: tudatos jelenlét, éber figyelem, tudatosság. Új programunk által a múzeum lelki egészség csomagját tervezzük bővíteni: Kovács Eszter (mat-on-the-moon) viselkedépszichológus, jógaoktató, meditációs tréner segítségével egyedülálló, műtárgyainkhoz kapcsolódó, azokra épülő programot dolgoztunk ki. Jegyár: 4000 Ft

10.14-15. BEST OF FORMA / MOME (Budapest Design Week)

Az idei Budapest Design Week-en kortárs design kiállítással készülünk, állandó kiállításainkat modern gondolatokkal töltjük meg: a MOME formatervező szakos hallgatóinak legújabb tárgyaiból válogatunk. Ingyenes program.

10.14. OTTHON CSIKÁGÓBAN (Budapest Design Week)

Városi- és épületétánon kilépünk a múzeum falain, és el is távolodunk az épülettől, felfedezzük a múzeumnak otthont adó Nefelejcs utcát. Jegyár: 2.500 Ft

10.15. DESIGN ANNO 1900S (Budapest Design Week)

Tematikus tárlatvezetésünk Róth Miksa korának legnevesebb tervezőivel foglalkozik. Jegyár: 2000 Ft

10.18. NŐI MŰVÉSZETTERÁPIA WORKSHOP (Múzeumok Őszi Fesztiválja)

Néhány nap alatt elfogytak a jegyek az előző két női művészetterápia workshopra, így látogatóink kedvencét veszszük ismét elő, és lehetőséget adunk 8 nő számára, hogy alkotás útján teljesebben ki, és lépjen az önismeret útjának elejére. Jegyár: 3500 Ft

10.21. BEKÖLTÖZTEK RÓTHÉK! – ÉLŐ TÖRTÉNELEM PROGRAM (Múzeumok Őszi Fesztiválja)

A Róth család 1911-es beköltözésének történetét elmesélő előszereplős előadás során négy karakter – a Garay utcai piac kofája, egy műkereskedő vagyonos felesége, Róthék cselédje és a család egyik rokona – avatja be a résztvevőket a 20. század elejének mindennapjaiba. A program három időpontban (10:30, 14:00, 16:00) indul október 21-én. Jegyár: 2000 Ft

10.25. ÉLMÉNYMŰHELY – FELNÖTT ALKOTÓMŰHELY, ÜVEGFESTÉS (Múzeumok Őszi Fesztiválja)

Éljük meg együtt a közös alkotás örömét! Jegyár: 2000 Ft

10.26. 5 BOR | 5 MŰTÁRGY – HOMOKY DORKA BORKÓSTOLÓ ÉS TÁRLATVEZETÉS (Múzeumok Őszi Fesztiválja)

Homoky Dorka borász natúr borait válogatja műtárgyaink mellé: 5 bor és 5 műtárgy kerül közeli kapcsolatba egymással őszi alkalmunk során. Jegyár: 4500 Ft

10.28. CSALÁDI DÉLELŐTT: ÁLLATI JÓ A MÚZEUMBAN! (Múzeumok Őszi Fesztiválja)

Az őszi szünetben igazi családi csapatépítőre várjuk az 5-10 éves gyerekeket és szüleiket. Ingyenes program.

10.29. ORNAMENTIKA, GEOMETRIA - TEMATIKUS TÁRLATVEZETÉS (Múzeumok Őszi Fesztiválja)

Orbán Eszter gyakornokunk a MÖF idei tematikájához kapcsolódva a természettudományok oldaláról közelíti meg kiállításainkat. Jegyár: 2000 Ft.

SZÍNEK, RÉTEGEK, ÍZEK KAVALKÁDJA A MAZEL TOV ÉTTEREMBEN

Terítéken: a Kultúrflódni!

„Mindennek megszabott ideje van, megvan az ideje minden dolognak az ég alatt” – ezzel a mondattal kezdődik A prédikátor könyvének 3. fejezete, a Károli-féle Bibliában.

A Zsidó Művészeti Napok keretében kéthetente beszélgetős műsorra várják az érdeklődőket a kerület egyik legnépszerűbb gasztrokulturális éttermébe, a Mazel Tov

különtermébe. Az első meghívott vendég Balázs Gábor esztétorténész volt, akit Kovács Kriszta faggattott.

Az előadás egy videoklippel indult: „Mindennek ideje van” – énekelte az Evitától Donnáig számos főszerepben tündöklő színész, aki amúgy a Klubrádió műsorvezetője is.

A zsidó filozófiát, kortárs zsidóságot kutató egyetemi docens szerint fontos leporolni, ismét elemezni irodalmi műveket, bibliai szövegeket,

ahogy teszi ezt az előadóművész, a Biblia Show lemezén. „Ég óvja azokat a könyveket, melyek megfagynak, és sosem lesznek újraértelmezve” – fogalmazott.

Az eszmecsere során könnyedebb gondolatok is elhangzottak. Kiderült például, hogy „minden zsidó folyamatosan magyarul”.

A kérdésre pedig, hogy mit fogad el a zsidó vallás, az a válasz érkezett: „Az attól függ, melyik zsidót kérdezzük.”

tzs

SZUSI SZERINT
A pópa pörköltje

Igazából nem is pörkölt ez, csak olyasmi, inkább ragu, marhacombból készül, ami marha drága, de például Szlovákiában sokkal olcsóbb, mint itthon, Magyar Marius is a határon túl szerezte be legutóbb.

A Budapesti Római Ortodox Egyházközség lelkésze sokszor cseréli a pulpitust pultra, pontosabban konyhapultra, és lelkesen főz. Speciális munkaideje van, szegény akkor dolgozik, mikor más pihen, hát ilyen a papok élete, bár nem csak az övék, de ezt hagyjuk. Szóval, Marius nem csupán a templomban, hanem a konyhában is főnök, hét-köznapi ő felel otthon azért, hogy a család meleg ételt kapjon a meleg szavak mellé.

Gyakran rak egybe juhtúróval puliszkát, ami erdélyi étel, korábban már megírtam a receptjét, a lazac-tatár náluk nagy kedvenc, mivel ünnepi étel, hanyagolnám most azt is, meg a fura nevű, hamis pacalleves készítésének a fortélyait se kértem el tőle, pedig nagyon ajánlotta, maradt hát Marius marharaguja.

Húsz évvel ezelőtt találta ki ezt a receptet, amikor megházasodott, kezdő férjként gondolta, főz egy férfias fehérjefantáziát marhacombból, amit anno meg tudott venni a földi halandó is. Magyarországon akár. Na, szóval ott volt a marhacomb, kiterítve a pultra, és ifjú Marius felrikkantott: Dobnék én rajta egyet! Dobott rajta többet is, fiatal hevülettel, mindent egybe alapon, lábost ragadott, a kockázott húsról hajította a karikára vágott hagymát, rögtön rázúdított összedarabolt paradicsomot, meg paprikát, fokhagymát szeletelt a kombóba, nem fog ő itt dinsztelgetni, meg óvatoskodni, nyakon öntötte vörösbort az egészet, lefedte, föltette rotyogni és hátradőlt. Vörösbort a kezében.

Talán még pár imát is elmorzsolts, édes Istenem, add, hogy ehető legyen, és a Mindenható csodát tett, valahogy összeállt a mutatvány. Színe az persze halovány, hát locsolt hozzá bőven Egri Bikavérrel, azzal a legjobb, és az egész mustárral, jó adag tejszínnel, kicsi Vegetával tette teljessé. Annyira jól sikerült a marharagu, hogy a családi receptgyűjteményben rangos helyet kapott, Apa étel címszó alatt, gyakran kínálja vele vendégeit, és szoktak tőle kérni elvitelre.

Vegyétek, egyétek, mondá az atya, és csomagol a lelkes híveknek, akik dicsérik a művét. Kell hozzá:

- 1 kg marhacomb
- étolaj vagy zsír
- 2-3 fej vöröshagyma
- 5-6 gerezd fokhagyma
- 4-5 nagyobb paradicsom
- 3 paprika
- 1 üveg száraz vörösbort
- mustár (akár dijoni)
- 200 ml főzőtejszín
- só, fehérbors, 2 ek. Vegeta

Mariuséknál családi hagyomány, hogy a férfi is főz, apja és nagypapa szintén ügyesen boldogult a konyhában, Sztatki papa, aki a Gozsduuban fodrászüzletet vitt, gyakran járt a Klauzál téri piacra vásárolni, libára meg kacsára alkudozott, és mindig a májukat nézegette, mekkora. A nagymama olyan párolt káposztát készített a sültkukorica mellé, hogy lehetetlen karamellizálni hasonlót. Édesapja verhetetlen volt joghurtos salátafőzelékben, meg kaporászásban, sajnos a sírba vitte a receptet. Marius marharaguja viszont megmarad az örökkévalónak.

Szusinak legyen hála!

A szeptemberi számunkban megjelent keresztrejtvény megfejtése: NEM TARTANÁD EZT FÉL ÓRÁIG HELYETTEM?
A megoldás beküldői közül Bonda Krisztina olvasónk nyert két színházjegyet. Gratulálunk!
A mostani keresztrejtvény megfejtését is az ujsag@erzsebetvaros.hu címre várjuk. Ebben a hónapban kedvezzen önnek a szerencse!

A TETŐT BORÍT-HATJA	A POÉN 1. RÉSZÉ	MENNYEZETET ALÁ-TÁMASZT	SÜT, PERZSEL	LITER, RÖVIDEN	LOPA-KODIK CSOPAK HATÁRAI!	ORTO-RÖVIDEN ÉPÜLET-SZINT	BELE-GRAVÍROZ	BOLDOG, GAZDAG VIDÉK	GYERMEK-LÁNCFÜ	
A FLUOR VEGYJELE				HAJDÚSÁ-GI VÁROS (IDŐ) MŰLIK						
MARÓ ANYAG					HAHO-TÁZIK FENTRŐL BALLAG					
ÉTEL-ÍZESÍTŐ FOLYADÉK						TEREMT-MÉNY FARKAS-CSAPDA				
AUTÓS SZÁLLO										
OLLÓ VÁGÓFE-LÜLETE			HÍG ÉTEL					KÚPVÉGI Vatikáni és Japán Autójel		KORTYNYI ITÓKA
RÖNTGEN, RÖVIDEN		KÍNA RÉSZÉ	A KOKAS PÁRJA!							SÍNVEGI HATÁRO-ZOTT NÉVELŐ
KONZOL		SIETVE INDUL					A POÉN 2. RÉSZÉ MEG-BOCSÁT			MEGA-RÖVIDEN SZEMÜREG KÖZEPE!
						KORHOLÓ SZÓ NÉPSZERŰ JÁTEK				
FARAD, RÖVIDEN				SZÜKSÉG VAN RA				PIRAMIS		
HÁLÓFO-NÓ ÁLLAT				AZ ESŐN ÁLLÓ				A SZÜ-RET ÉV-SZAKA		HOSSZÚ MORZEJEL
SODRÁS-BAN VANI!			TÜLRA SÉTÁLÓ					TÜVEL RÖGZÍT		
AZONOS UTONEVÜ			INDUL A STAFÉTA!					AZONOS BETŰK		
					JAPÁN TÁNCOSNÓ				HÍRÜL AD	
					A KÓRHÁZ JELE				RÓMAI 1000-ES	
DECI, RÖVIDEN	O								PATÁS HÁZI-ÁLLAT	

GYERMEKREJTVÉNY

Melyik rovar melyik falevél alá bújik el?

Írj az ábra üres négyzeteibe 1 és 6 közötti egész számokat úgy, hogy minden sorban, minden oszlopban, az átlókban és a vastag vonalakkal határolt területeken belül minden szám egyszer forduljon elő!

Találd meg a két kép közti öt apró különbséget!

Megfejtések: A: 1, B: 3, C: 2.

SOS SZERVIZ

FŰTÉS, GÁZ ÉS VÍZSZERELÉS

0-24 Budapest egész területén és vonzáskörzetében.

+36 30 269 0001

KIPUFOGÓ KLINIKA

KIPUFOGÓ, KATALIZÁTOR, FLEXIBIL

MŰSZAKI VIZSGA

1141. Bp. Fogarasi út 189.

Tel: 06/1-383-8055

www.kipufogo.hu

LAIKA NAP

CSALÁDI ÉS GYEREKPROGRAMOK

NOVEMBER 5. 10:00-13:00

HELYSZÍN: BUDAPEST, 7. KERÜLET, WESSELÉNYI UTCA 17. MILESTONE INTÉZET

Tudtad, hogy idén lesz 66 éve, hogy fellőtték Laika kutyát az űrbe? Ezzel ő lett az első élőlény, aki elhagyta a Föld légkörét. Intézetünk szimbóluma a Laika kutya, mert hiszünk abban, hogy bárki lehet úttörő valamiben és határ a csillagos ég.

Gyerekprogramokkal, koncerttel és kézműves foglalkozásokkal várunk minden családot egy csillagközi kalandra a Milestone Intézetbe. A gyönyörű műemlék épület most először nyitja ki kapuit a kerület családjai előtt. Gyertek el egy közös játszásra az űrutazás jegyében, alkossunk és filmezzünk együtt!

Az esemény ingyenes!

Erzsébetváros Önkormányzatának havonta megjelenő, ingyenes lapja.

Kiadja: Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Polgármesteri Hivatal.

A kiadásért felelős személy: Tóth László

1073 Budapest, Erzsébet krt. 6. | Tel.: 06 (1) 462-3100.

Megjelenik 38 000 példányban ISSN 2062-5812 | Online ISSN 2062-5898

Főszerkesztő: Barát József

Rovatvezetők: Bóka B. László, Buják Attila, Sándor Zsuzsanna, Török Zsuzsa Gyöngy | Fotó: Bazánth Ivola, Kissimon István

Olvasószerkesztő: Dalia László | Tördelés: Komornik Andrea

A szerkesztőség elérhetőségei: ujsag@erzsebetvaros.hu | Tel.: 06 (1) 462 3142.

Nyomda: PLEXprint Kft., 2131 Göd, Budai Nagy Antal utca 13.

Hirdetéselevétel: hirdetes@erzsebetvaros.hu.

A megjelent hirdetések tartalmáért és az azokban foglalt szolgáltatások, ajánlatok minőségéért, valóságtartalmáért a lap kiadója és az Erzsébetváros újság nem vállal felelősséget.